

”Tag med er kniv”

En fallstudie om Rosengårds image i ljuset av
stadsbyggnadsprojektet Amiralsstaden

”Bring a knife”

A case study about Rosengård’s image in light of the
urban development project Amiralsstaden

Joel Bernström, Ludvig Gutestam

Abstract

It has become common practice for cities to use neoliberal planning to improve the region's economic growth and old industrial cities are using an additional cultural strategy to reinvigorate their city image. This is the case for Malmö which tries to renew itself from an old industrial city to a knowledge-based city by changing the built environment and using place branding. The change is made to attract innovation, companies and the desirable creative class. Malmö's latest endeavor is to redevelop Rosengård, a part of the city notorious for its large immigrant population, its social inequality and its bad image.

This study aims to compare culture worker's perception of Rosengård to the image set by the urban planners in their planning documents. The culture workers are part of the so-called creative class and are favored by cities that believe this group will help to promote economic growth and contribute to the cities' renewal.

Malmö, like other cities, wants to change its image to be more alluring for desirable possible citizens, but if the city changes its image to something that is unrecognizable to its existing inhabitants Malmö risks not only to displace those inhabitants, but also to start an uprising.

Keywords: *creative class, image, segregation, city branding, gentrification*

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Syfte och frågeställning.....	2
1.2 Disposition.....	3
1.3 Bakgrund.....	3
2. Metod.....	5
2.1 Intervju.....	5
2.2 Om intervjupersonerna.....	7
2.3 Diskussion kring intervju som metod.....	7
2.4 Diskursanalys.....	7
2.5 Kritisk diskursanalys.....	8
2.6 Tillvägagångssätt av diskursanalys.....	9
2.7 Diskussion kring den diskursiva metoden.....	10
3. Teori.....	11
3.1 Den nyliberala planeringen och demokratiskt underskott.....	11
3.2 En kreativ strategi för att skapa den attraktiva staden.....	12
3.3 Image.....	12
3.4 Segregation; Framkallar platsen tillhörighetskänslor eller rädsla?.....	14
3.5 Integration; Vilka omfattas av samhällets helhet?.....	14
3.6 Den kreativa klassen.....	15
3.7 Gentrifiering och bortträngning.....	16
4. Resultat - intervjuer.....	18
4.1 Amiralstaden som stadsbyggnadsprojekt – fint som sådant men med potentiellt negativa konsekvenser.....	18
4.2 Gentrifiering och bortträngning - Varför Amiralstaden och åt vem?.....	18
4.3 “Tag med er kniv” - En bra stadsdel med oförtjänt dålig image.....	19
4.4 Segregation och integration - Rosengård ett eget universum på gott och ont.....	21
4.5 Kultur - Lyckad ny strategi eller ännu ett misslyckat grepp?.....	25
5. Diskursanalys 1 – Hur språket används och vad detta säger.....	28
5.1 Språk och narrativ.....	29
5.2 Kontextualisering.....	33
6. Diskursanalys 2 – Amiralstaden bakomliggande ideologier.....	35
6.1 Demokrati.....	35
6.2 Kultur.....	36
6.3 En lockande magnet/attraktivitet.....	37
6.4 Trygghet och mindre barriärer.....	38
6.5 Sammanfattning av diskursanalys 2.....	39

7.	Analys.....	41
7.1	Amiralsstaden som stadsbyggnadsprojekt; vem planerar man för?	41
7.2	Gentrifiering och bortträngning; Kommer Rosengård förbli Rosengård?.....	42
7.3	Rosengårds dubbelsidiga image	44
7.4	Det segregerade Rosengård	45
7.5	Planer för mer kultur; en bro mellan kulturer eller för generiskt?.....	47
7.6	Upplopp som en demokratisk handling.....	48
8.	Avslutande reflektioner	50
8.1	Vem planerar man för?.....	50
8.2	Kultur som strategi för att bryta mentala barriärer	51
8.3	Den subjektiva imagen	52
8.4	Skillnaden mellan kulturarbetarna och stadsplaneraraktörerna	54
	Källförteckning.....	56

1. Inledning

Malmö liksom många andra städer har alltmer fokuserat resurser till att förmedla en viss image och stärka sin attraktionskraft, och därmed konkurrenskraft gentemot andra städer. Dagens städer vill locka till sig nya invånare och arbetstillfällen, i synnerhet de mest högproduktiva av dessa, som kan generera skatteinkomster. Med detta menas de högutbildade, höginkomsttagare och innovativa, kreativa personer som fått beteckningen *den kreativa klassen*, exempelvis IT-teknologer och entreprenörer (Florida, 2005). Stadsdelar med bra livskvalitet och attraktivitet är centralt för detta mål vilket ger städer anledning att skapa en bra image. En tanke är att de nya skatteintäkterna skall komma alla invånare som tar del av det offentliga utbudet till gagn - även de som inte är höginkomsttagare. Malmö har lyckats med just sitt imageskapande, och har en kraftigt ökande befolkning och stor inflyttning vilket är motsatsen till situationen för några årtionden sedan. Malmö har lyckats vända sin image från utdömd och förlegad industrirelik till framtidsstad och *kunskapsstaden Malmö* - på bara några få årtionden vilket Vaselinka Möllerström (2011) beskriver i sin avhandling *Malmö omvandling från arbetarstad till kunskapsstad*. Att aktivt jobba med en stads image likt ett varumärke med dessa avsikter kallas *city branding* (ibid., 49). Bostadsområdet Västra Hamnen med landmärket Turning Torso har blivit sinnebilden för det nya framgångsrika Malmö.

Det finns dock två sidor av myntet; samtidigt som Malmö blivit en attraktiv och lyckad kunskapsstad har klyftorna ökat inom staden (Malmö stad, 2015). På sätt och vis har Malmö numera två ansikten - ett är kunskapsstaden som rusar in i framtiden och det andra består av uppfattningen om sociala problem, misslyckad integration och klasskillnader. Likaledes har miljonprogramsområdet Rosengård fått bli sinnebilden för det sistnämnda Malmö. Amiralstaden och det tillhörande kulturcentrumet Culture Casbah är ett planerat stadsbyggnadsprojekt i Rosengård, en stadsdel som i dagsläget tampas med en mycket dålig image (Molina, 2005). En av våra intervjupersoner berättade sedermera att stadsdelens image är så pass dålig att han kände sig nödgad att till besökande vänner skämta bort den i stil med "tag mer kniv", därav namnet på uppsatsen.

Det är sannolikt att även Amiralstaden har ambitionen att bidra till positiv image och locka den kreativa klassen till Malmö, syftet med studien är därför att undersöka hur Malmö stad och andra stadsplaneraraktörer arbetar med imageskapandet och hur detta förhåller sig till den image som den omgivande stadsdelen Rosengård redan har, samt hur denna befintliga image presenteras från båda sidor. Vi ser alltså en potentiell problematik i förhållandet mellan stadens förmodade vilja att locka den kreativa klassen genom en god

image för projektet samtidigt som det ligger i Rosengård, som i sig utgör många faktorer för en negativ, i det avseendet kontraproduktiv image.

Därför har vi både intervjuat personer med koppling till Rosengård samt analyserat material från diverse stadsplaneraraktörer inblandade i Amiralsstadsprojektet. Intervjupersonerna är alla kulturpersonligheter och har alla bott eller bor i Rosengård. Vi valde just kulturpersonligheter eftersom vi tror att deras insikter och erfarenhet kan ge nyttig information till hjälp i vår analys eftersom kulturpersonligheter inte bara ingår i den kreativa klassen utan också framhålls som de vars verksamheter lockar den kreativa klassen. Tänkbara brister med att enbart intervjua kulturpersonligheter är att de nödvändigtvis inte är de bäst lämpade att uttala sig i stadsbyggnadsfrågor samt att de har ett uppenbart egenintresse i att kulturperspektivet framhålls och att kultur får en stor roll i stadsbyggnadsprojektet. Vi har även gjort en rent geografisk avgränsning till att omfatta endast Rosengård, bland annat eftersom tillämpningsbar litteratur behandlar just Rosengård. Amiralsstaden är alltså ett stadsbyggnadsprojekt som i första hand består av en stor mängd nya bostäder i en avlång formation som även sträcker sig in i stadsdelen Annelund.

1.1 Syfte och frågeställning

Vi vill veta hur just denna studie passar in i arbetet med Malmös city branding, alltså huruvida det används som ett medel i strävandet att förmedla narrativet och imagen om kunskapsstaden Malmö och hur det i sådant fall förhåller sig till den omgivande stadsdelen Rosengårds image. Eftersom city branding handlar om att skapa en positiv image kan det tänkas finnas en mycket intressant dynamik eller krock om man så vill med den mycket negativa image som Rosengård har och som vi skall beskriva senare. En central del av städers image är deras kulturutbud, då ett bra kulturutbud anses vara en av de viktigaste ingredienserna till att skapa attraktivitet som lockar till sig nya invånare. Naturligtvis finns det bra sidor av Rosengård, samt dåliga sidor av exempelvis Västra Hamnen, Hyllie, Limhamn och Slottsstaden - som nog enligt många representerar det framgångsrika Malmö. Därför vill vi undersöka huruvida Rosengårds kvaliteter har omfattats i stadsplaneringsarbetet med Amiralsstaden - som snarare kan beskrivas som ett stort tillägg till en befintlig stadsdel än en helt ny. Alltså kan det vara tämligen intressant att få veta vad just kulturarbetare med koppling till stadsdelen kan ha för uppfattning om den.

Vår frågeställning är således:

Hur upplevs Rosengårds image av kulturarbetare med koppling till stadsdelen och hur stämmer den överens med den image som stadsplaneraraktörer lyfter fram i sin vision?

Frågeställningen är formulerad att handla om image men det finns större bakomliggande frågor som blir viktiga att klargöra. Frågor som vem man planerar för, varför man väljer att förändra en plats image samt vad detta kan få för följder har alla blivit väsentliga i denna studie.

1.2 Disposition

På grund av frågeställningen valde vi att ha en resultatdel med intervjupersonernas upplevda syn på områdets image och sedan en diskursiv analys för vilken image som stadsplanerarakaraktörer lyfter fram. Vi ställer dessa två i relation till varandra i ett analyskapitel tillsammans med det litterära ramverket. Vi valde detta sätt för att kunna värdera och tolka de olika delarna.

1.3 Bakgrund

Rosengård är en stadsdel belägen i östra delen av Malmö. Huvuddelen av det som idag utgör Rosengård tillkom under miljonprogramsåren. Mellan 1965 och 1974 skapade den dåvarande socialdemokratiska regeringen ett projekt där staten skulle bygga billiga bostäder, det så kallade miljonprogrammet, som en respons på den rådande bostadsbristen (Dikeç, 2017, 135). Detta ambitiösa projekt skulle bygga en miljon nya bostäder där överflöd inte skulle vara ledordet. I utkanten av städer byggde man olika former av bostadskomplex efter dåvarande planeringsideal.

I miljonprogramsområden som i början blev väldigt lyckade bodde arbetarklass, invandrare och unga (Dikeç, 2017, 135). Det nya programmet höjde bostadsstandarden och erbjöd ett mer modernt boende. Den moderna känslan blev inte långvarig då området förföll snabbt och med detta förändrades demografin och stigmatisering skapades. De som hade råd lämnade området för enfamiljshus samt renoverade stadscentrum och med detta skapades en högre koncentration av utsatta invånare i utkanten av städerna (ibid.).

I antologin *”Bor vi i samma stad”* (Molina, 2005) handlar det om den negativa bild som Rosengård har fått till stor del av media vilket har lett till en stigmatisering av stadsdelen. Listerborn (2017, 13) skriver att Malmö vill ändra denna stigmatisering i staden genom att skapa kunskapsstaden, vilket kräver en del förändringar i den byggda miljön samt en del marknadsföring. Hon skriver att den ekonomiska tillväxten detta genererar ska lösa de sociala problemen och därför ses ekonomisk tillväxt som ett sätt att främja sociala policyer (ibid., 16).

Malmö stad planerar Amiralstaden med Rosengård nya station som geografiskt centrum (Malmö stad, 2019). Detta projekt ska bidra till mer jobb och bostäder samtidigt

som utvecklingsprojektet ska bland annat öka jämlikhet i hälsa samt att fler uppnår hållbar försörjning. Malmö stad (2017) skriver att de vill minska klyftorna i samhället och minska trångboddhet m.m.

2. Metod

Man kan säga att en del av den kvalitativa forskningen har uppkommit ur den kritik som riktades mot den objektiva synen på vetenskap (Fejes och Thornberg, 2015, 20). Forskaren inom denna forskning har en mer central roll då forskningens utformning blir beroende på forskarens tidigare lästa teori och teoretiskt intresse. Fejes och Thornberg (2015, 260) skriver att den kvalitativa forskaren drivs av två saker;

Kritiskt tänkande: där skepticism och en tvivlande distans är i fokus och att forskaren kan granska påståenden och material kritiskt.

Kreativt tänkande: där forskaren vågar testa och pröva samtidigt som forskaren har en förmåga att vara insiktsfull och göra kreativa kopplingar.

Forskarens centrala roll innebär att hen måste kunna ha tolerans för svagheter och tvetydigheter (ibid.).

2.1 Intervju

För att samla in data relevant för den kvalitativa frågeställningen valdes semistrukturerade intervjuer. Med inspiration från *den kvalitativa forskningsintervjun* av Kvale och Brinkmann (2014) ansågs en kvalitativ intervju rimlig, då den till sin natur producerar ett kunskapsutbyte och en konstruktiv dialog om den individuella perspektiv och upplevelse av ett särskilt fenomen. Då frågeställning och syfte i denna studie är av en utforskande och skildrande karaktär ansågs en intervju passande, till skillnad från en kvantitativ undersökning där mer konkreta och generaliserbara data krävs. Standardiserade och generaliserbara data är alltså inte syftet med denna undersökning, målet är istället att fånga upp det komplexa och nyanserade kunskapsutbyte som uppstår i relationen mellan den som utför och den som är deltagare i en kvalitativ intervju (Kvale och Brinkmann, 2014)

Kvale och Brinkmann (2014) argumenterar för att kunskap ofta är relationell, att mycket av det vi upplever beror på vårt egna förhållande till ett fenomen. Denna kunskapsbildning skildras då fördelaktigt genom en semi- eller ostrukturerad intervju där intervjupersonen själv får styra intervjun genom sin uppfattning. Detta för att både undvika att intervjuledarna själv tolkar in eller styr resultaten, och även för att låta det "kreativa och sociala kunskapsutbytet" (Kvale och Brinkmann, 2014, 77) produceras naturligt utan hinder.

Metoden för denna undersökning är alltså en semistrukturerad intervju genomförd med tre intervjupersoner - samtliga var kulturarbetare med en koppling till Rosengård. Deltagarna var subjektivt utvalda av undersökningsledarna, både på grund av deras erfarenhet och förmodade insikt inom området, samt även efter tillgänglighet under den

tid då undersökningen utfördes. De tre som valdes var tänkta att alla kunna erbjuda ett unikt men ändå talande perspektiv på forskningsfrågan då de representerar tre individer med olika upplevelser, men också kopplade till samma geografiska område och bransch.

Att de utvalda deltagarna är just kulturarbetare beror även delvis på att vi har en tanke om att det är ett socialt yrke där sociala kontaktnät spelar stor roll och där yrkesutövningen sker i direkt kontakt med vanliga medborgare. Därför kan det vara tänkbart att man lyckas bilda sig en någorlunda representativ uppfattning även om vad andras uppfattningar om image är. Det andra skälet till att just kulturarbetare valdes är för att de spelar en central roll i Richard Floridas teorier om den kreativa klassen. Enligt Florida (2005) utgör kulturarbetare en viktig beståndsdel i vad som gör en stad attraktiv, eftersom ett välutvecklat kulturliv kan locka till sig en resursstark, skattebetalande och arbetsplatstillfällenskapande grupp av människor till en stad.

För att låta intervjupersonerna själva navigera sitt perspektiv och obehindrat få skildra sin egen uppfattning var intervjuerna löst strukturerade, med vissa förberedda frågor. Genom de tre intervjuerna ställdes vissa förberedda frågor och andra inte och för att behålla den naturliga konversationen som uppstår i en semistrukturerad intervju följde frågorna inte heller en viss ordning. Detta kan hänvisas till Kvale och Brinkmann (2014, 194) om den narrativa intervjun som koncentreras kring de historier intervjupersonerna berättar. I den narrativa intervjun kan intervjuaren ställa frågor direkt efter en berättelse, men att intervjuarens roll är att lyssna (ibid., 95). Mestadels utvecklades spontana, alltså lösa, frågeställningar allteftersom intervjuernas spelades in med deltagarnas uttryckliga samtycke och transkriberades sedan för hand, helt utan tolkning eller analys.

Dessa transkriberingar låg sedan till grund för analysmetoden som beskrivs senare i detta kapitel. Det finns inga tydliga etablerade metoder för att för att analysera kvalitativa intervjuer med teoretisk tolkning. Dock skall man vara försiktig med att teoretisk tolkning inte övergår i naivt eller löst spekulerande eller färgas för mycket av forskarens teoretiska "lins" (Kvale och Brinkmann, 2014, 286–288).

Vi transkriberade våra intervjuer och färgkodade dem utefter ämne, vilka valdes för att de var genomgående i alla intervjuer. Intressant nog dök ämnet invandring och integration/segregation upp som en påtaglig del i samtliga intervjuer, på intervjupersonernas initiativ. De valda ämnena var byggplaner, gentrifiering, image (områdets positiva och negativa egenskaper) samt kultur (ej i bemärkelsen etnisk kultur). Naturligtvis överlappade vissa av ämnena varandra. Vi framställde sedan resultaten av intervjuerna sorterat utefter ämne och analyserade detta utifrån teori.

2.2 Om intervjupersonerna

Vi har intervjuat tre intervjupersoner personligen. Vi kommer i löpande text hänvisa till dem som *konstnären*, *skådespelaren* och *forskaren*.

Konstnären: Man från Mellanöstern som har bott i Rosengård sedan 2006. Bor i nuläget i Gamla Rosengård och har jobbat på ett kulturcentrum med inriktning på barn och ungdomar i centrala Rosengård där han varit verksam sedan 1993.

Skådespelaren: Man från Mellansverige som bodde i Rosengård i tre år under perioden 2013 - 2016. Flyttade till Malmö för att utbilda sig till skådespelare vilket han idag jobbar med. Under sin tid i Rosengård bodde han i studentlägenheterna i delen norr om Amiralsgatan.

Forskaren: Man från Mellanöstern som är uppvuxen i Västsverige, har bott i Malmö cirka 14 år. Forskar inom naturvetenskap samt är bosatt och verkar i Malmö. Bodde i Rosengård ungefär 2008 - 2018 i delen norr om Amiralsgatan.

2.3 Diskussion kring intervju som metod

Att ha för få intervjupersoner kan leda till svårigheter att generalisera eller att pröva skillnader mellan grupper (Kvale och Brinkmann, 2014, 156). Denna kritik kan man ha gentemot den här studien, dock då det handlar om en narrativ intervju hamnar historierna mer i fokus och trots att vi inte kan dra några generaliserande slutsatser om hur alla inom den kreativa klassen känner för Rosengård, kan vi däremot använda intervjupersonernas historier för att påvisa deras syn om området.

Vi har haft etiska aspekter i åtanke innan, under och efter intervjuerna och alltid haft intervjupersonernas integritet och självbestämmande i främsta rummet. Vi har i enlighet med Kvale och Brinkmann (2014, 107) berättat för varje intervjuperson att hen är frivillig att ställa upp, får alltid dra sig ur (även efter intervjun är gjord) och vi har informerat syfte och bakgrund till studien. Konfidentialitet är mycket viktigt för oss och det material vi har är i våra ägo kommer inte att spridas eller offentliggöras. Deras identitet kommer även att vara anonym och därför har de alla fått en pseudonym efter yrke.

2.4 Diskursanalys

Definitionen av en diskursanalys är ett sätt att analysera språkanvändning samt dess effekter på människor, samhälle och deras relationer (Svensson, 2019, 16). Det är både ett teoretiskt perspektiv och en metod, som lämpar sig för forskning där man är intresserad

av språkets och meningsskapandets roll. Språket betraktas som en handling och vi utför handlingar när vi använder språk. Språket påverkar även hur vi tänker, upplever och känner (ibid.).

En av de största anledningarna till varför man använder en diskursanalys är för att diskursanalys erbjuder både en metod samt ett perspektiv på hur samhället konstrueras av språkanvändning (Svensson, 2019, 24). Analysen kan också hjälpa till att exponera makt och ideologi i vardagen. När människor utsätts för kontinuerliga beskrivningar av en världsbild kan dessa bli "naturaliserade", alltså att de inte ifrågasätts. När vi accepterar dessa beskrivningar börjar de fungera som en ideologi (ibid.).

2.5 Kritisk diskursanalys

En kritisk diskursanalys kombinerar lingvistik (till exempel analyser på textens mikronivå) med andra bredare sociologiskt orienterade traditioner såsom foucaultiansk diskursanalys, diskursteori samt marxistisk teori (Svensson, 2019, 53). Det som gör analysen kritisk är att studierna av språkbruk grundar sig i att man vill klarlägga och visa språkets roll i skapandet och återskapandet av ojämlikhet och orättvisor i samhället (ibid., 54). Viljan med en kritisk analys är att ifrågasätta och utmana rådande språkliga konstruktioner och frigöra instängda föreställningar, vedertagna sanningar och destruktiva maktförhållanden (ibid.). Språket inom denna teori ses som en bidragande faktor för skapandet av den sociala världen. Användandet av språk skapar identiteter, relationer samt kunskaps- och föreställningssystem (ibid.).

Det är förhållandet mellan språkbruk på mikronivå och maktutövning på makronivå som är det fundamentala för en kritisk diskursanalys (Svensson, 2019, 55). Ideologi (föreställningen och kunskapen kring upprätthållandet av makt- och dominansrelationer) bibehålls och produceras av vardagligt språkbruk. Detta sker omedvetet och därför kan ideologier spridas utan större eftertanke när de naturaliseras och/eller normaliseras (ibid.). Norman Fairclough utvecklade en modell av kritisk diskursanalys som beskriver språkbruk i tre nivåer (ibid., 56). I den första nivån analyseras en texts uppbyggnad genom att studera grammatik, syntax, satsbyggnad och vokabulär. Den andra nivån behandlar produktion, distribution och konsumtion av texterna, t ex hur texterna som studeras skapas, hur de sprids och vem de sprids till. Den tredje och sista nivån analyseras texterna med de bakomliggande ideologiska flödena i beaktning. Det blir till exempel intressant att studera vilka maktintressen som gynnas och/eller missgynnas av texternas innehåll och spridning (ibid.).

2.6 Tillvägagångssätt av diskursanalys

Vi har valt att analysera Malmö stads dokument om Amiralstaden (avgränsat på Rosengård och området "Culture Casbah") med hjälp av Faircloughs tredimensionella modell. Den kritiska diskursanalysen använder således både analys på mikronivå (språk) till makronivå (bakomliggande ideologier) och blir därför passande för vår analys av Malmö stad när de beskriver de nya planerna.

Vi gick in på Malmö stads hemsida under Amiralstaden och läste de dokument som fanns och valde ut de dokument med störst relevans för vår analys, dessa var: *Amiralstaden - Mål och värden* (2018), *Rapport för Amiralstadens idéverkstad* (2017), *Törnrosen och del av Örtagården PP6044* (2015). Vi valde även några hemsidor som var relevanta att analysera, de är följande: Rosengårds fastigheters hemsida (u.å.), Malmö stads blogginlägg om Amiralstaden (Malmö Stad, 2017–2019) och arkitektföretaget Lundgaard och Tranbergs hemsida (2018). Det blir viktigt att poängtera att all text i allt material inte har använts utan har sållats bort allteftersom analysen har framskridit.

För enkelhetens skull valde vi att dela upp vår diskursanalys i två delar där **diskursanalys 1** analyserar språkbruk och kontextualiserar denna med vem som har skapat materialet och vem som är tänkt att läsa dem. **Diskursanalys 2** analyserar istället språket utefter de bakomliggande maktstrukturerna med hjälp av tidigare forskning om planeringsideologier.

Diskursanalys 1: Första steget i vår analys var att vi organiserade materialet. Detta gjorde vi genom att läsa igenom dokumenten och hela tiden ställa oss frågan; "hur beskrivs området". Genom att gång på gång ställa denna fråga glider man inte iväg i spekulationer utan håller sig till det tänkta ämnet (Svensson, 2019, 82). En sådan representationsfråga kan hjälpa undersökaren att skärpa den analytiska blicken och fånga så många nyanser och detaljer som möjligt (ibid.). Frågan om hur området beskrivs är utifrån vår frågeställning i denna studie för att försöka se likheter eller skillnader om den image som beslutsfattare lyfter fram. Vi sållade materialet genom vår representationsfråga och organiserade därefter texterna efter upphovsperson. Detta för att det är både intressant att studera språket samt vilka det är som ligger bakom de olika perspektiven.

Nästa steg blev att tematisera materialet. Det menas att man skapar teman utifrån det som bäst sammanfattar texten (Svensson, 2019, 142). Det handlar om att etikettera det som framkommit efter närläsningen (ibid.). Efter det började vi att kontextualisera, vilket är att man tar ett steg tillbaka och sätter den analyserade texten i sitt sociala, politiska eller historiska sammanhang (Svensson, 2019, 146), i det här fallet var det kontexten till vem som kommer att läsa texterna. Detta för att det blir viktigt att veta vem författarna riktar

sig till när de producerar sina texter. Genom en kontextualisering om vem som skriver och vem som läser kan språkets mening få ett sammanhang (ibid.).

Diskursanalys 2: Precis som i diskursanalys 1 började vi med att organisera och sälla i samma material men utifrån en annan frågeställning. Istället för en representationsfråga valde vi en maktfråga då enligt Svensson (2019, 95) kan dessa frågor sprida ljus över kamper och inflytande som händer i samhället. Ett sätt är att koppla språk och ideologi i ett sammanhang (ibid.). Ideologi beskrivs av Fairclough som en uppfattning som kan skapa förtryckande maktutövningar och som kan skapa en begränsning för människors oberoende och som reproducerar ett maktförhållande i samhället (ibid.). Ideologi är inte endast politisk (som exempelvis socialism eller konservatism) utan kan även vara i den vetenskapliga eller den kulturella sfären. Maktfrågan var således “vilka intressen gynnas eller missgynnas av detta”.

Vi tematiserade även här materialet men utefter de former av makt som vi fann. I kontextualiseringen satte vi till kontexten av vilka planeringsideologier råder i dagens planering. Det är den kritiska diskursanalysens uppgift att avslöja språkbrukets dolda ideologi (Svensson, 2019, 55).

2.7 Diskussion kring den diskursiva metoden

Faircloughs modell är den mest lämpade att använda som analys för relationen mellan språkbruk och en bredare samhällslik praktik (Winther Jørgensen och Phillips, 2000, 93). Kritik riktas dock mot att gränsen mellan diskursanalysen och analysen av den sociala praktiken inte är tydlig nog (ibid.). I vår analys har vi försökt att överkomma detta problem och delat upp vår analys i två delar där språkbruk och social praktik är åtskilda. En annan kritik har varit att språkbruk har tagit en för stor roll, detta trots att Fairclough förespråkar att konsumerings och produktion av texterna är en stor del av analysen (ibid., 94). Även detta har vi försökt råda bot på genom att ha en uppdelning av analysen där språkbruket har analyserats i kontext till vem som producerar och vem som konsumerar materialet. Detta istället för att bara ha en analys där språkbruk sätts i relation till bakomliggande maktfaktorer.

Vi har även, som sagts i *diskursanalys 1*, försökt att hålla oss konsekventa och inte låta tankarna vandra iväg i spekulationer, för att göra en så tillförlitlig analys som möjligt.

3. Teori

I detta avsnitt presenteras tidigare forskning som legat till grund för denna studie. Dessa teorier och begrepp har använts för att förstå och förklara dagens planering och använts för att diskutera möjliga utfall.

3.1 Den nyliberala planeringen och demokratiskt underskott

Städer konkurrerar mot varandra för att locka den kreativa klassen, investerare och innovation (Beaten, 2012, 24; Markley och Sharma, 2016, 384; Fainstein, 2010, 1). Detta görs genom att avlägsna statlig inblandning och minimera regleringar för att optimera privata aktörer inom stadsplanering (Beaten, 2012, 24). Fokus ligger på att generera ekonomisk tillväxt vilket rättfärdigas genom tanken att främjandet av tillväxt leder till det bästa för det stora flertalet (Fainstein, 2010, 1). Nyliberalism ska dock inte ses som en ren politisk ideologi utan mer som ett pragmatiskt sätt att planera (Beaten, 2012, 25.). Enligt Beaten (2012, 26) kan man observera att Malmö har använt sig av en nyliberal planering men samtidigt har behållit sitt historiskt socialdemokratiska förhållningssätt. Dock kan denna kombination göra att nyliberalismen tränger in i välfärdsstaten med bland annat tuffare arbetslöshetspolicyer, brutalare polisenärvaro och mer övervakning i utsatta områden samt privatisering av offentliga bolag som följd (ibid.).

Beaten (2012, 38) skriver att den nyliberalistiska planeringen skapar svårigheter för debatt och för att skapa en motaktion med en alternativ planering. Han tar exemplet med Hyllieprojektet vars offentliga debatt försvårades av medias okritiska rapportering kring de olika arkitekturtävlingarna. Invånarna trodde att det hade skett ett adekvat planeringsbeslut, trots att inget var bestämt. Även välvilligt inställda tidningsartiklar, tilltalande broschyrer och positivt laddade tv-nyhetsinslag försvårade debatten. Utan alternativ till planeringen skapas det ingen skepticism eller debatt kring de existerande planerna (ibid.). Det blir en ensidig diskurs utifrån en elitär grupp om hur stadsutvecklingen ska vara och alternativa planer blir till ett bakgrundsbrus (ibid., 38–39). Den globala konkurrensen gör att städer inte kan lägga ansvaret för stadsutvecklingen hos vem som helst, utan det är endast auktoritära yrkesutövare och politiker som kan utveckla staden (ibid.).

I Husby utanför Stockholm skedde omfattande renoweringar och trots medborgardialog och medborgardeltagande kände invånarna en maktlöshet inför besluten vilket ledde till att upplopp bröt ut 2013 (Dikeç, 2017, 148). Dikeç (2017, 218) menar att upplopp är en form av offentligt appell för rättvisa, jämställdhet och ansvarutkrävande efter alla andra metoder har misslyckats. Fainstein (2010, 182) skriver att protester är en väsentlig del i

strävan efter rättvisa policyer. Myndigheter blir mer mottagliga för allmänhetens intressen om det kommer påtryckningar underifrån.

3.2 En kreativ strategi för att skapa den attraktiva staden

I den konkurrens som finns mellan städer marknadsför städer sig själva genom en unik lokal identitet och att skapa det David Harvey kallade gemensamt symboliskt kapital (Markley och Sharma, 2016, 384). Det är avgörande för städer att skapa en attraktiv plats för den kreativa klassen, som tros skulle kunna skapa mer entreprenörskap och därmed ekonomisk tillväxt (ibid. 386). För att locka den kreativa klassen (bestående av bl.a. konstnärer, arkitekter, författare och folk i kunskapssektorn) krävs en ”kreativ” stadspolicy. Dessa attraktiva invånare hjälper till att utveckla det gemensamma symboliska kapitalet medan alla de utanför den kreativa sfären, alltså de med låg disponibel inkomst eller de som förstör bilden (rasifierade minoriteter, hemlösa och den icke-kreativa arbetarklassen m.fl.) behöver bli reglerade, utestängda eller avlägsnade från vissa delar av staden (ibid., 389).

En kulturell planering som en ekonomisk strategi har använts runt om i världen i årtionden men trots detta finns det lite forskning kring vad som fungerar (Markusen och Gadwa, 2010, 379). Det finns tre huvudmål som städer vill uppnå med sin kulturella planering; ekonomisk påverkan, förnyelse och kulturell inverkan (ibid., 380). Det finns påståenden om att konst och kultur i den fysiska miljön bidrar till förnyelse men även konstnärer och bohemer bidrar till detta (ibid., 381).

Förnyelsen som vissa gamla industristäder känner sig ha behov av har gjort att marknadsföringen av plats (*Place Branding*) har blivit en konsekvent praktik (Kavaratzis och Hatch, 2013, 70). Denna förnyelse sker genom att skapa en ny image (ibid.).

3.3 Image

Cambridge Dictionary (2019) definierar image som ”*the way that something or someone is thought of by other people*”. En modell beskriven av Kavaratzis och Hatch (2013, 77) består av tre element i samspel; *kultur*, *identitet* och *image*. Denna modell menar att identitet är interaktionen mellan den interna och externa uppfattningen. Kultur är den interna delen av identitet medan image är den externa delen (ibid.). Samspelet mellan dessa två är identitet. Enligt denna modell ska man se på identitet och image som två sidor av samma mynt, ingen av dem har någon betydelse utan den andra. Kultur är i denna kontext en livsstil som är erfaren och skapad av invånare på platsen, vilket är den interna delen av platsidentitet (ibid., 78). Marknadsföring är att hantera uppfattningar, men en plats komplexitet försvårar arbetet att skapa ett allmänt varumärke (ibid., 70). Varje plats

är unik och därför finns det ingen allmängiltig strategi (ibid., 72). Ett tillvägagångssätt är att använda en plats identitet för marknadsföringen (ibid., 73). Identiteten är formade av historiska, politiska, religiösa och kulturella diskurser genom lokal kännedom och influerat av maktkamper (ibid., 74). Trots att platsidentiteter är interaktiva och föränderliga försvinner detta i marknadsföringen.

Enligt Cambridges definition av image är den högst subjektiv beroende på person. Möllerström (2011) menar att diskursen kan uppfattas som mer eller mindre sann beroende på vilket perspektiv man intar och vem man frågar. Malmö stad gjorde gällande att industriperioden var en stillastående, nästan stagnant period medan intervjuade f.d. varvsarbetare gav en helt annan bild bestående av aktivitet och framtidstro. Det annars så hyllade Turning Torso och andra märkesbyggnader omtalades som "skrytbyggen" och många av de gamla industriarbetarna var inte alls lika övertygade av diskursen om att den stagnerande industristaden skulle "uppgraderas" till en modernare kunskapsstad utan framhöll industriperiodens positiva sidor (ibid., 65–85). Att framhålla den nya kunskapsstadens överlägsenhet över den gamla industristaden var en strategi för att motivera omvandlingen, strategin utfördes bland annat genom s.k. *storytelling* som innebär att man som aktör i en koordinerad strategisk ansträngning förmedlar ett visst narrativ till sina underaktörer för att mer effektivt uppnå sina mål (ibid., 65-88).

Liknande diskussioner om diskurser i Malmö framförs av Irene Molina i antologin *Borvi i samma stad?* (2005). Där behandlas den negativa bild som finns om Rosengård, som till stor del skapats av media och har lett till en stigmatisering av stadsdelen, på nationell nivå. Denna mediebild har i princip följt stadsdelen sedan dess begynnelse, till en början riktades dock kritiken mot den modernistiska, människoovänliga stadsplaneringen medan det de senaste decenniernas narrativ snarare har utgått från etnisk segregation och otrygghet. Narrativet om "de andra", de farliga, de dysfunktionella i förorterna kallas nykolonial eller kulturrasistisk diskurs och när sådana narrativ "smittar av sig" så att även de boende i stigmatiserade områden accepterar och sprider den världsbilden kallas det för mental kolonisering (ibid., 110-114). Dikeç (2017, 136) skriver att invandrartäta områden blir stigmatiserade till den grad att till och med ordet har en negativ klang, *banlieus* i Frankrike, *förort* i Sverige. Ordet *förort* skapar associationer till högresta bostadshus, terrorism, kriminalitet, fundamentalism samt en känsla av ett område där etniska svenskar inte är bekväma att vistas i. Trots att den dåliga imagen hos miljonprogramsområden är mer inbillad än verklig stannar ändå stigmatiseringen kvar och smittar av sig på de existerande invånarna vilket leder till att invånarna i dessa områden behandlas som sämre medborgare och med en misstro både på arbetsmarknaden samt av polisen (Dikeç, 2017, 137).

3.4 Segregation; Framkallar platsen tillhörighetskänslor eller rädsla?

Stigendal (2007, 42) beskriver segregation som ”rumslig åtskiljande av befolkningsgrupper”, alltså mellan minst två grupper av t ex olika socioekonomisk status, hudfärg, religion eller etnisk tillhörighet. Segregation kan vara frivillig eller ofrivillig. Att det kan vara frivilligt beror på enligt Stigendal (2007, 43) att likar söker likar, barnfamiljer kan vilja bo med andra barnfamiljer och ungdomar där det finns en utbred ungdomskultur, och därför behöver inte segregation alltid betyda något negativt. Holloway och Hubbard (2001, 111) håller med i synen på att segregation kan vara frivillig och menar folk söker sig till gelikar för känslan av tillhörighet och säkerhet. Dikeç (2017, 136) skriver att nyanlända bland annat söker sig till dessa områden för det sociala nätverket som finns där. Segregation kan till och med vara bra då det kan hjälpa en uppdelning av kolliderande beteenden men detta blir på bekostnad av den delade miljön där människor tvingas att lära sig hantera olikheter (Fainstein, 2010, 72).

Molina (2005) skriver att en diskursiv stigmatisering av ett område kan skapa en mental segregation och leda till att negativa associationer kopplas ihop med geografiska platsnamn och reducerar platsen till stök, kriminalitet och ondska etc. Holloway och Hubbard (2001, 107) menar på att somliga platser kan skapa negativa känslor av rädsla och hot, och detta är framförallt på platser där människor inte känner sig hemma. Därav är platser subjektiva och kan ge positiva känslor hos några men skapa rädsla hos andra (ibid., 108–109). Den mentala segregationen som Rosengård har fått har till viss del skapats av media (Molina, 2005). Detta kan påverka människor som undviker platser som media har beskrivit som en plats med mycket kriminalitet och detta kan påverka hur människor väljer att använda platsen och dess offentliga rum (Holloway och Hubbard, 2001, 109). Stigmatiseringen i miljonprogramsområden (som Rosengård) beror enligt Dikeç (2017, 136) på den högra koncentrationen av invandrare från muslimska länder.

3.5 Integration; Vilka omfattas av samhällets helhet?

Motpolen till segregation och utanförskap är integration och innanförskap (Stigendal, 2007, 46). En ordagrann definition är att ”helhetliggöra” vilket innebär att separata delar smälter samman till en helhet (ibid., 52). I Sverige har integration dock blivit synonym för relationen mellan svenskar och invandrare. Stigendal (2007, 54) skriver att integration är uppdelad i hård integration (att vara en ”kugge i hjulet” och en del i systemet) och mjuk integration (att vara en del av gemenskapen). Den hårda integrationen kan försvåras av konflikter och motsättningar mellan befolkningsgrupper (ibid.). Holloway och Hubbard (2001, 103–104) menar att nationer är uppbyggda av stereotyper kring etnicitet som kan

skapa svårighet för nyanlända att komma in i samhället och göra det nya landet till sitt. De menar att exempelvis att vara britt innefattar en vithetsnorm och att detta leder till en ekonomisk-, social-, och politisk marginalisering av svarta och asiater, en segregering (ibid.). Detta gör att invånare med annan etnicitet inte ses som briter trots att de är födda i landet.

En nationell identitet kan förena människor och skapa en inkludering men även här bildas en motpol där en exkludering av grupperns identitet, historia och platser försvinner i förmån mot andra (Holloway och Hubbard, 2001, 106).

3.6 Den kreativa klassen

Florida (2014) definierar den kreativa klassens kärna att innefatta invånare inom vetenskap och ingenjörskonst, arkitektur och design, utbildning, konst, musik och underhållning. Florida (2005) menar att det är de kreativa, produktiva invånarna som lockar till sig företag och arbetstillfällen. Därför ter det sig naturligt att städer konkurrerar mot varandra för att locka denna attraktiva klass istället för att locka företag (genom att erbjuda låga skatter) och för att locka dessa invånare krävs attraktiva boendemiljöer och kulturupplevelser m.m. Tillväxt gynnas även av en tolerans, mångfald och öppenhet inför kreativitet vilket lockar nämnda klass. Den kreativa klassen skiljer sig dock gentemot andra klasser då den inte alls är lika homogen eller sammanhållen, de som tillhör den kreativa klassen känner oftast inte till det själva.

Krätke (2010, 836) menar att med Floridas teori om att städer ska främja öppenhet, tolerans och andra sociokulturella attraktiva faktorer rättfärdigas städernas omstrukturering för att gynna en elit i den nyliberala samhällsmodellen genom att gentrificera områden eller att göra selektiva förbättringar av stadskärnors attraktivitet. Krätke (2010) medger att teorin om de positiva sociokulturella faktorerna såsom ett levande kulturliv och social tolerans bidrar till en plats attraktivitet och ekonomi men menar att kvaliteterna behöver utvecklas eftersom de bidrar till förbättrad livskvalitet för alla samt att utveckla en stad för en viss elitär klass inte är försvarbart eftersom gentrifiering inte är en förutsättning för en hållbar ekonomisk struktur (ibid.).

Peck (2005, 755) som är en annan kritiker till Floridas idéer menar att det bara är ett teoretisk påstående men trots detta gör Florida en manual för hur städer ska fungera i det nya paradigmet. Florida menar att den kreativa klassen väljer platser med hög mångfald, tolerans och en öppenhet för nya idéer men Peck ifrågasätter detta starkt och menar att den kreativa klassen vill ha det alla välbärgade invånare vill ha, nämligen låga skatter, bra pendlingsmöjligheter och bra skolor, därav finns ingen direkt ”bohemisk effekt” (ibid.). Krätke (2011, 143) menar att konceptet ”den kreativa klassen” bör upplösas då en del av

den kreativa klassen är finansmän, mäklare och konsulter vilka inte märkbart bidrar till mer till den regionala ekonomiska utvecklingen än vad teknologiarbetare, konstnärsarbetare eller för den delen arbetare gör. Denna grupp främjar alltså en finansdominerad och väldigt spekulativ kapitalistisk utveckling snarare än kunskapsbaserad ekonomisk utveckling.

Efter kritik skiftade till viss del Florida (2014) fokus från den kreativa klassen till de övriga som inte tillhör den och medger på sätt och vis att de inte fått tillräcklig uppmärksamhet och att de i högre utsträckning borde betraktas som en produktiv nödvändig del av samhället som för allas bästa inte bör försummas. Florida (2017, 56) tycker att den kreativa klassens framfart har skapat bortträngning och åsidosatt fattiga invånare och att denna växande bortträngning är ett stort problem. Han tycker dock inte att man ska stoppa ekonomisk tillväxt utan arbeta för att inkludera och omfatta alla i den blomstrande ekonomin (ibid.).

Trots kritik (och Floridas egen revidering) är Floridas teori om den kreativa klassen en stark influens bland regionala forskare och politiker i städer, både i Nordamerika och Europa (Krätke, 2011, 138). På en urban nivå anses konceptet ha tillräckligt med empiriskt bevismaterial samt en bra praktisk manual för de politiska ingreppen men utgör framförallt ett hoppfullt budskap om en god framtida ekonomisk utveckling. Det har blivit en lämplig ideologisk rättfärdigande att använda Floridas teorier för att genomföra nyliberala policyer för omdaning av städer, även med hjälp av gentrifiering och fastighetsutvecklingsprojekt, som gynnar eliten i den nyliberala samhällsmodellen (Krätke, 2011, 147).

3.7 Gentrifiering och bortträngning

Städer vill stoppa utflyttning av medborgare och kapital till rika förorter genom att använda "kreativa" stadspolicyer som innebär att förvandla arbetarklassområden till platser för medel- och överklassen att handla och bo på genom gentrifiering (Markley och Sharma, 2016, 386). Gentrifiering kan ge intrycket att fattigdom bekämpas samtidigt som mål för entreprenörsskap och kreativa stadspolicyer uppfylls (ibid.).

Gentrifiering är processen när rikedom ökar i en stadsdel och invånarna i regel synes bli mer förmögna, vitare och yngre (Florida, 2017, 59). Genom att de kreativa invånarna ger nytt liv till förfallna områden genom att stödja lokala pubar, caféer och restauranger attraheras medelklassen som efterfrågar trendiga, kulturellt attraktiva områden (Krätke, 2011, 146). När gentrifieringen har pågått en tid blir det för dyrt för de kreativa invånarna (som består av lågavlönade bohemer och kulturarbetare) och dessa blir bortträngda (ibid.).

Skiftet i planeringen som beskrevs tidigare har gjort att färre bostäder byggs och ökad hyra vilket leder till att fattiga invånare blir bortträngda genom så kallad *renoviction* (renovering som leder till hyreshöjning som invånare inte har råd med)(Dikeç, 2017, 138). En studie som gjordes i miljonprogramsområden där det skett renoveringar visade att upp till hälften av invånarna tvingades flytta (ibid., 139). Florida (2017) menar dock att bortträngning förvisso rör upp starka känslor men inte är lika utbrett som det ofta beskrivs. Han nämner en studie från 2004 som visade att fattiga i ett gentrifierat område flyttade därifrån i mindre utsträckning än fattiga i ett icke-gentrifierat område. Florida skiftar fokus från bortträngning till en nedsippningseffekt som problemet, detta fenomen är när ökningen i marknadsvärde och löneutvecklingen hos invånare gör att klyftan ökar mer (ibid.). Fattiga hushåll som bodde kvar i gentrifierade områden fick en förbättrad ekonomisk ställning i motsats till fattiga hushåll som bodde kvar i icke-gentrifierade områden som istället fick försämrad ställning. Fattiga hushåll som flyttade bort från gentrifierade områden hamnade i områden med sämre skolor och mer kriminalitet (ibid.,74).

Guy Baeten m.fl. har undersökt fenomenet bortträngning i Sverige (Baeten et al. 2016b). Fenomenets innebörd i sig kan sägas vara detsamma som gentrifiering men termen *bortträngning* fokuserar på fenomenet ur de bortträngdas perspektiv snarare än de som gentrifierar, vilket just var syftet med undersökningen. Storskaliga fastighetsrenoveringar orsakade av vinstmöjligheter medelst hyreshöjningar pekas ut som den mest drastiska anledningen till bortträngning. De skriver även om bortträngningstryck (*Displacement Pressure*) som beskriver rädslan hos invånarna att bli bortträngda kan göra att även invånare som har råd att bo kvar även de flyttar, för att området har förändrats för mycket och för en rädsla att det kommer ytterligare hyreshöjningar i framtiden (Baeten et al. 2016b, 10–11).

4. Resultat - intervjuer

4.1 Amiralstaden som stadsbyggnadsprojekt – fint som sådant men med potentiellt negativa konsekvenser

Varken skådespelaren eller forskaren kände till planerna medan konstnären kände till dem fast inte i hög grad, men han är faktiskt inblandad i projektet med konstnärlig utsmyckning i ett än så länge tidigt skede. De två förstnämnda uttrycker båda en tvetydig inställning när de fått lära sig i korta drag vad planerna går ut på. Dels tror de att det kommer hålla en hög kvalitet och attraktivitet i egenskap av stadsutvecklingsprojekt som sådant, men håller sig kritiska till om det verkligen är ämnat för traktens invånare eller ”västra hamnen-folk” och att ett syfte med projektet är att städa upp imagen. Skådespelaren menar att projektet och även namnet Amiralstaden i hans öron signalerar kapitalism, gentrifiering och kommersialism men sammanfattar med en gnuttu humor att han är ”skeptiskt positiv”. Konstnären har mycket tydligare positiva förväntningar och ser planerna som beviset på att det riktas stora resurser för att lösa Rosengårds sociala problem. Han tror att det kan bli ett lyft för hela stadsdelen och sätter alltså stor tilltro till stadsplanering och kultur som ett verktyg för detta och tror att Culture Casbah kan bidra med nya arbetstillfällen ungefär på samma sätt som Bennets Bazaar har gjort – som både han och forskaren framhöll som bra exempel.

Culture Casbahs namn är både forskaren och skådespelaren kritiska till, men den sistnämnda är mer specifik och tycker att det är ett påtagligt ”vitt” försök att skapa attraktivitet. Kulturutbudet däri tror skådespelaren inte skulle nyttjas av folk från andra stadsdelar, exempelvis Västra Hamnen och Gamla Väster snarare än av rosengårdsborna men att möjligtvis lokala ungdomar kan tänkas hänga i entréväningen. Forskaren tror inte heller att eventuellt kulturutbud kommer tilltala rosengårdsborna.

Konstnären berättar om att Malmö har planer på ett konstmuseum i Rosengård vilket han tycker är fantastiskt. Han tror till skillnad från skådespelaren och forskaren att kulturutbudet kommer locka alla möjliga sorts människor och vara en arena för möten mellan människor, exempelvis från olika kulturer, och betonar kulturens roll att skapa möten och fungera i integrationssyfte – alltså kommer alla tjäna på ett konstmuseum i Rosengård, rosengårdsbor och övriga.

4.2 Gentrifiering och bortträngning - Varför Amiralstaden och åt vem?

Skådespelaren tror att projektet är avsett att locka en viss sorts människor ur den övre medelklassen och att man därför ”döper om det” till Amiralstaden samt att ett annat, mer generiskt affärsutbud kommer följa och putta undan det befintliga. Han tror att man

kommer piffa upp och döpa om området för att locka nämnda befolkningssegment vilket han tror i förlängningen skulle kunna leda till att Rosengård mister den karaktär han upplevde där. Liknande resonemang framförs av forskaren som tror att man vill ”popularisera” eller ”rensa” stadsdelen genom stora investeringar, potentiellt kombinerat med polisiära insatser och glider in på ämnet nybyggnation och upplåtelseformer. Han påpekar att vissa nybyggda lägenheter har 12-15 000 kr. i hyra och tror inte att vanliga människor med varken hög eller låg lön skulle ha råd att bo i den prisklassen som han tror att Casbah-tornet kommer befinna sig i. Även forskaren tror att eventuellt kulturutbud inte kommer tilltala rosengårdsborna och undrar vilka de tror att höghuset, som han kallar ”Turning Torso i Rosengård” skall locka egentligen. Det är en retorisk fråga som han besvarar med att det kommer locka rika svenskar och danskar till området och skapa “det nya möllan”. Han menar på att det kommer skapa en klyfta mellan nyinflyttade och de redan befintliga invånarna som båda kommer se ner på varandra. Han tycker att det är dålig integration och inte rättvist mot rosengårdsborna som förtjänar att få sitt område renoverat för sina egen skull och uttrycker en rädsla för att Culture Casbah ska innebära hyreshöjningar.

Konstnären tror att det finns en möjlighet att folk kommer behöva flytta i framtiden, att ”den lilla människan påverkas” samt ger exempel på att detta har skett i Rosengård efter renoveringar förut men ser också de positiva och naturliga i att staden utvecklas dynamiskt. Han verkar inte ha en lika entydigt negativ inställning till gentrifiering utan poängterar att man också kan se det som en sorts normalisering och utjämning av staden.

4.3 “Tag med er kniv” - En bra stadsdel med oförtjänt dålig image

Skådespelaren och konstnären framhäver båda två den stora mängden barn och den rika grönskan som två utmärkande positiva egenskaper för stadsdelen och den förstnämnde tycker att mängden barn bidrar till en trygghetskänsla och att det finns bra besöksmål som utomstående inte känner till. Båda menar också att Rosengård har ett bra, centralt läge. Konstnären känner många i stadsdelen och framhåller rikedomen av olika kulturer och traditioner som mycket positivt - en gåva, samt att han själv och de flesta rosengårdsbor trivs väldigt bra där men att det ändå finns de som ”vill vidare”. Forskaren och konstnären sätter båda fingret på en speciell social anda och gemenskap som de tycker finns i stadsdelen. Forskaren vidareutvecklar och ger exempel. Han tycker att det är en social, öppen miljö och att det är lätt att knyta kontakt med folk vilket leder till att det även finns en stor tillit främlingar sinsemellan och att detta kan härledas till den mångkulturella demografin, och detsamma uttrycks av konstnären. Forskaren exemplifierar med att han anförtror främmande barn med ärenden och växelpengar eller att han utan tvekan frågar

en främling om tändare, vilket han inte skulle göra i exempelvis Lund. Han känner sig hemma här. Hans utländska kollegor som bor i Rosengård tycker inte heller att det är några problem att bo i Rosengård, "What's the problem? There's no problem, what?".

Andra positiva egenskaper som forskaren för fram är att det är billigt att bo i området, att det finns nära förbindelser med bussar och tåg och att det är ett säkert område men han tycker dock att den materiella kvaliteten på området borde förbättras.

Skådespelaren anser att det finns ett unikt, mångkulturellt affärsutbud i stadsdelen men understryker också att det inte är unikt i Sverige eftersom det finns i liknande förorter i andra städer samt avslutar med att han inte har någon lust att espresso house och italienska stenugnsbagerier etablerar sig där eftersom det inte är det som är Rosengård.

Forskaren beskriver hårdnat samhällsklimat, där ungdomar från Rosengård har utvecklat en illasinnad rivalitet gentemot Sofielund och andra stadsdelar, och vice versa. Han säger också att ungdomar har sålt narkotika utanför hans port. De skjutningar som har inträffat beskriver han som ett resultat av att större organiserade kriminella gäng tappat kontrollen över området vilket banat väg för mindre gäng som ligger bakom dåden. Allt detta kan leda till att vissa har en dålig uppfattning om stadsdelen men att det inte nödvändigtvis suddar ut den positiva uppfattningen. Han menar alltså att det förvisso förekommer kriminalitet, men att det för den skull inte gör att de flesta upplever området som otryggt, eller skulle vilja flytta därifrån. "Många älskar det. Det är deras hem. De är födda där. De skulle inte byta ut det mot Limhamn. Aldrig" säger han.

Konstnären verkar inte ha samma erfarenhet av kriminalitet, och tycker att det största problemet är mediebilderna. Han menar att det rykte som finns är oförtjänt dåligt och att detta beror på media som överdriver och blåser upp händelser från Rosengård som han menar skulle kunna inträffa var som helst, exempelvis bråk eller en knivskärning.

Han säger sig vara en väldigt optimistisk person men medger att det finns dåliga sidor av stadsdelen att det finns en högre kriminalitet som han tror beror på högre fattigdom. Han påpekar också att det också finns de som flyttar från stadsdelen när de får chansen och att många utomstående förknippar stadsdelen med ord som "rädsla, farligt, konstiga människor som utnyttjar systemet".

Skådespelaren uttrycker även han liknande åsikter. Han sade sig bo på den så kallade rätta sidan av Ramels väg där det i princip inte förekom någon kriminalitet, det som förekom fanns på andra sidan. Han tycker att fördomarna om Rosengårds kriminalitet är starkt överdrivna men säger också att det visst förekommer kriminalitet – att det inte är rent påhitt. Som exempel nämnde han att någon blev knivskuren i Rosengårdsgallerian för inte särskilt länge sedan men att den kriminalitet som förekommer inte drabbar en eller får en att känna sig osäker - tvärtom ansåg han Rosengård vara väldigt tryggt med tanke

på mängden barn och familjer som rörde sig i området. Han tyckte också att ryktet gör sig påmint och att han ibland kände sig nödgad att skämta bort det när han bjöd in vänner i stil med "tag med er kniv".

Forskaren säger ibland fortfarande att han bor i Lund fastän det inte är fallet eftersom han vet vilka negativa konnotationer "Malmö" och "Rosengård" ger. Han berättar om en kollega som är infödd Malmöit men som inte vågar åka till Möllevången och att hon inte har varit där på 20 år. Han berättar också att hans kusin inte vågade åka in till Rosengård när de var tonåringar samt att hans handledare från Lund en gång skulle besöka honom i Rosengård – men att han inte berättade för denne att det var Rosengård han bodde i. Kollegan körde bil och fick bara instruktioner över telefon och började bli mer oroad ju närmare hon kom till Rosengård. När hon kom till Rosengård ville hon inte gå ut ur bilen förrän hon var i det underjordiska garaget under forskarens bostad.

Forskaren berättar också att bilden skiljer sig stort mellan de svenska forskarkollegor han har och de som kommer från resten av världen, från länder som Kuba och Bangladesh. De sistnämnda har nämligen ingen inprogrammerad bild av Rosengård och kände kanske knappt till Malmö eller ens Sverige innan de flyttade hit. De förstnämnda däremot "bor i Lund, eller Landskrona, mer eller mindre. Helsingborg, Ängelholm - pendlar. inga problem. pendlar två timmar per dag, inga problem. Men så länge de slipper se Malmö liksom". De utländska forskarna däremot kan bo 5-10 år i Rosengård och mena att det är väl inga problem alls?

När diskussionen gled in på att bygga ett utbildningscentrum påstod han sig gilla konceptet starkt och tror att det skulle kunna fungera om man byggde bostäder åt och inriktade sig på gästforskare från utlandet, men en liknande satsning på kultur tror han bestämt skulle bli ett misslyckande – för vilka kommer vilja åka ut dit på operaföreställning med sina finklänningar för tiotusentals kronor när inte hans kollegor ens vågar komma ut och besöka honom i stadsdelen? Likaså säger han faktiskt också att även Rosengårdsbor har en dålig uppfattning av stadsdelen, vilket han tror är grunden till rivaliteten gentemot andra områden.

4.4 Segregation och integration - Rosengård ett eget universum på gott och ont

Skådespelaren har uppfattningen att många av de som bor i Rosengård huvudsakligen även vistas där när de handlar och umgås och att många knappt har varit i Malmös innerstad, åtminstone bland de äldre generationerna för att det inte finns så många anledningar att ta sig dit. Rosengård erbjuder allt som behövs och är på så vis något av ett "eget universum". Han påpekar att det unika affärsutbudet härleds till mångkulturen i området och är ett spår av segregation i en bemärkelse men att det är naturlig företeelse

bland diasporabefolkningar världen över för att skapa en trygghet och säkerhet.

Konstnären uttrycker i princip exakt samma ståndpunkt men säger att det mer och mer har börjat leda till en isolering som han beskriver som “fint men begränsat”. Forskaren illustrerar segregation och etniska enklaver med exempel på bekanta på Norra Grängesberg, araber som har bott 35 år i Sverige men knappt kan ett ord svenska; “varför behöver jag lära mig svenska? alla kunder är araber. Busschauffören är arab, polisen som kommer hit är arab. Socialpedagogen, socialfolket, försäkringskassafolk, varför skall han lära sig svenska?”. Intervjupersonen ser dock inte detta som något entydigt negativt utan som något av en bedrift, han beundrar folks förmåga att anpassa staden efter sina behov och syftar på de många affärerna, maten, “nischerna” och sammanhangen som har karaktären av etniska enklaver och tror också att det är en del av en process på vägen mot acceptans och småningom integration.

Både forskaren och skådespelaren beskriver den etniska sammansättningen som blandad, men framförallt med ursprung i Mellanöstern och även Balkan och Afrika. Forskaren poängterar dock att han inte anser området vara mångkulturellt i ordets sanna bemärkelse eftersom det finns en överrepresentation från nämnda delar av världen och en underrepresentation från övriga, exempelvis Sverige. Skådespelaren påpekar att på den norra så kallade rätta sidan är det något ”vitare”.

Både forskaren och konstnären beskriver dock hur de har sett befolkningen förändras i området i takt med migrationsströmmarna ute i världen. Forskaren har märkt av det på bussen och väljer att exemplifiera segregationen med sin morgonpendling. Bussturen förtäljde om vilka invandrargrupper som befunnit sig några årtionden i landet och lyckats “komma upp sig” när den körde genom Malmö och olika invandrargrupper steg av och på. Vid de mer välbärgade hållplatserna satt i princip bara svenskar på bussen.

Konstnären håller fram att det är konflikterna ute i världen som förändrar stadsdelens befolkningssammansättning eftersom så många flyttar dit som flyktinginvandrare. I nuläget är det många från Syrien, tidigare har det varit många från Balkan och när han själv kom var det många palestinier. Detta påstår han beror på att när man som flykting kommer till Sverige blir det just i Rosengård man hamnar och påpekar att det även är en sorts ruljans på befolkningen, att många kommer dit som nämnt ovan, blir kvar i några år tills man lyckas skaffa sig ett jobb för att sedan flytta.

Både forskaren och konstnären ger uttryck för att Rosengård är en mycket tolerant stadsdel och att de absolut flesta låter varandra leva som man önskar oavsett skillnader i religion, ursprung eller värderingar. Han menar förvisso också att toleransen för olikheter och HBQT-frågor ser olika ut i olika invandrargrupper, där man bland iranska folkslag kan mötas av en helt annan förståelse än bland exempelvis somalier men också att det i

praktiken inte påverkar någons möjlighet att leva ut sin sexualitet i stadsdelen och om någon tror att HBTQ-personer borde hålla sig borta från Rosengård tror de fel; “vifta med din regnbågsflagga, det spelar ingen roll i Rosengård, det är ingenting, det är inte på den nivån. Det är ingen som bryr sig” och han tycker sig märka av att toleransen för religiösa eller sexuella minoriteter börjar bli högre.

Skådespelaren säger sig inte ha tillräcklig erfarenhet för att kunna svara på den frågan men att om man skall följa vad fördomen säger så torde det inte finnas någon större tolerans för HBTQ-personer, men det verkade dock inte som att han själv hyste den tron.

Konstnären säger att det förut kunde finnas en viss social kontroll av religiös karaktär och antyder också att krigens konflikter kunde följa med människorna hit men att detta har börjar lugna ned sig och att det beror på att det skapas möten i Sverige. Det finns alltså de i Rosengård som exempelvis lever enligt strikta religiösa regler men konstnären säger att sådana människor gör det av eget val och inte tvingar det på någon annan och aldrig har upplevt att någon till exempel tar till våld i det avseendet. Han önskar att världens människor skulle kunna leva i fred och förståelse tillsammans men att detta till stor del också faktiskt sker i Malmö och Rosengård vilket han, även om han tidigare syftade på islam och inte hinduism, illustrerar med orden: “betraktar man en ko som gud, så varsågod! varför inte liksom?”

Vad gäller toleransen för HBTQ-personer säger han att den långsamt blir större i invånarnas ursprungsländer och att han tror att det sedan sprider sig till invånarna i Rosengård, för att det som händer där småningom händer här. Han framhåller också att en mötesplats såsom hans arbetsplats kan hjälpa barn att erfara andra världsåskådningar än de som finns i hemmet eller som konstnären uttrycker det: “att man inte ser livet genom köksfönstret och bara vad pappa säger om kriget och, alltså islam och allt annat”. Dessutom kan det vara en plats för utsatta barn att få positiva vuxna förebilder. Han får också jobba med traumatiserade barn och han ställer sig frågan, vad betyder havet för ett normalt barn och för ett som har sett människor drunkna? Även om de allra flesta som utnyttjar kulturutbudet som hans arbetsplats erbjuder så har de jobbat aktivt under många år med att bjuda in skolklasser från andra delar av Malmö och Skåne för att skapa möten.

Konstnären och forskaren pekar båda ut en specifik entreprenörsanda och kunskapsreserv bland stadens invandrade invånare, varav många detta till trots är arbetslösa. De lyfter också båda fram bagerier och restauranger med idag enorm efterfrågan som exempel, som dessutom har satt Malmö på kartan. Beträffande begreppet *den kreativa klassen*, som vi förklarar för honom, menar forskaren att om Malmö försöker locka till sig en kreativ klass medelst kultur och spektakulär arkitektur går man över ån för vattnet och syftar på den stora kreativitet och entreprenörsanda bland invandrare som

kanske idag är arbetslösa, jobbar svart eller okvalificerat och på så sätt är outnyttjade resurser. Med anledning av detta tycker han att man håller på att gå miste om en gyllene chans och berättar: ”Varför tror du att det är kö UT till, något konditori på norra grängesberg efter klockan nio (...) kö 50 meter. Till något hak som inte ens du nånsin har hört talas om och inte ens nånsin har ätit den där bakelsen. Det är så mycket marknader, som ni ser i stan. Det är den kreativa klassen”.

Även enligt konstnären har många invandrare i Rosengård idéer och ett driv men begränsas av systemet, alltså av skatter, lagliga ramverk och lagar för företagande. Han menar att många människor som skulle få hjälp med att komma till rätta i detta också skulle kunna förverkliga dessa idéer och ger flera exempel på bekanta som har lyckats med detta. På torget står folk och säljer vad som helst, det kan komma folk med vagnslaster med fisk eller hemlagad ost. Konstnären skrattar och passar på att tipsa oss om att gå dit men berättar även en historia om en man han träffade där som sålde ost. Konstnären frågade hur han kunde sälja ost utan en stor frys och andra verktyg och mannen svarade att han var nyanländ och att han och hans fru gjorde det de alltid brukade göra, de tillagade och sålde ost. En gång hade polisen kommit fram till honom och frågat “vad är detta då?” “ja det är ost”. Poliserna hade skrattat men också påpekat att han inte fick bedriva försäljning hur som helst. Mannen hade svårt att förstå detta och påpekade mycket riktigt att det är ost han säljer - inte hasch. Konstnären sade att nästa gång det händer kanske mannen faktiskt blir tagen och tillägger att de många restaurangerna som har gjort Malmö känt är ett bra exempel på lyckat entreprenörskap men att “ostmannen behöver lite hjälp för att starta” och att reglerna är för stränga. Han understryker också att han märker en stor inneboende kreativitet inte bara bland stadsdelens vuxna utan framförallt bland barnen, som han kommer i kontakt med i sitt jobb och att dessa ofta bär på en stor tillgång i form av flerspråkighet.

Konstnären tycker att Sveriges öppenhet för flyktingar har varit fantastiskt men även naivt, att man har tänkt enbart med hjärtat. Han syftar på att man ger folk fristad, bostad och pengar men att det finns en psykologisk och social aspekt som man missar. Många av de som kommer tror han inte är redo att leva normala liv efter krigsupplevelser och behöver en rehabiliteringsperiod samt misstänker i att detta kan leda till kriminalitet, en kriminalitet som kanske till och med sprider sig till efterkommande generation.

Konstnären anser också att varje ny mandatperiod kommer politiker med fantastiska ord och idéer samt lägger resurser på integrationsprojekt men att koncentrerade kortsiktiga projekt inte är en hållbar lösning och ofta misslyckas. “det finns massor av folk som har startat någonting här, projektaktigt, alltså ettårig eller sex månader, träffat människor och jobbat med dem och sen lämnat dem. Och det är bara liksom, det är bara besvikelse. Gå

och fråga vem som helst om ett projekt, säg liksom: åååh, nu kommer jag! Vi ska ha projekt! Och du skall se svaret från folk som har bott här länge, de har blivit så besvikna så många gånger på de här kortsiktiga projekten”. Han är övertygad om att kultur kan spela en stor och viktig roll i integration och tror att hans kulturella arbete med barn också har haft det samt pekar på att det de erbjuder är gratis vilket kan behövas för familjer med lågt kulturellt kapital eller små resurser.

4.5 Kultur - Lyckad ny strategi eller ännu ett misslyckat grepp?

Konstnären har arbetat i områden som liknar Rosengård och menar att förutom skolbarn, som han kallar “den ofrivilliga publiken” så kom det mestadels folk från innerstan med ett högt kulturellt kapital och tittade. Detsamma gäller även när han uppträder i Malmö och tillägger att det inte är dessa människor som åker ut till Rosengård och handlar i ”arabbutikerna” utan rosengårdsborna. Om man förlade offentlig kulturverksamhet till Rosengård tror han att samma fenomen skulle kvarstå och han tror att det är särskilda strukturer som ligger bakom detta, exempelvis rasistiska eller socioekonomiska strukturer. Han tror även detta kan tillämpas på Amiralstadsprojektet i helhet.

Forskaren uttrycker också en skepsis mot att svenskar skall åka ut till Rosengård och tvärtom på integrationsprojekt, eller att personer från en viss socioekonomisk/etnisk grupp i stor utsträckning skulle utnyttja en annans kulturutbud. Han menar att om *svenskarna* inte ens vågar sig ut till Möllevången, varför skulle de då åka till Rosengård?

Skådespelaren är naturligtvis kulturintresserad och har utnyttjat mycket av det kulturutbud Malmö har men säger att det i princip inte finns något i Rosengård bortsett från en barnteatergrupp. Dock tror han inte att problemet är att det inte finns på plats i själva stadsdelen, och nämner liknande förorter i Stockholm där det finns stora teatrar men som inte för den skull lockar lokalbefolkningen till sina föreställningar. Han hävdar att problemet snarare är att människorna som bor där inte upplever att kulturen som erbjuds är till för dem, exempelvis inte har någon koppling till deras ursprungsländers kultur eller har för hög tröskel. Som kontrast menar forskaren att ett kulturutbud som enligt vår tolkning är mer anpassat till mellanöstern- eller streetkultur inte alls måste vara det som Rosengårdsbor och invandrare vill ha och tar sig själv och sin familj som exempel; “nej - mina döttrar vill fortfarande kolla på Ronja Rövardotter och Pippi Långstrump, det älskar de. (...) Jag tror absolut inte att rap och hiphop och soul är det naturliga bara för att vi tror att de inte är svenskar”.

Konstnären har en något mer optimistisk inställning och tror att en stor kulturell institution i stadsdelen skulle få den att bli mer central och sättas på kartan. På frågan om vilka han tror skulle besöka ett sådant svarar han att kultur tillhör alla och att han också

tror att alla skulle vinna på det och han ser kultur som en rätt, om man så är nyanländ eller infödd. Han diskuterar gärna detta ämne flitigt utifrån hans långa erfarenhet med kulturarbete. Konstnären, som själv flydde från krig, arbetar kulturellt med barn och tror att kultur kan spela en viktig roll i att rehabilitera folk efter krigsupplevelser och komma in i normala tankegångar men också ge välmående till alla sorts människor; "Kreativitet och skapande är en viktig del av vårt liv. (...) människor är som ett instrument tänker jag (...) vi är som pianon, och stäms vi inte så spelar vi inte så bra".

Konstnären har också tilltro till kulturen som ett medel för integration och möten och nämner att en stor, kostnadsfri och offentlig teaterföreställning som de hade hållit utomhus drog stor publik och blev en mötesplats för positiv energi, att konst kan ge hopp. Även Rosengårdsfestivalen framhåller han som ett exempel på detta. Enligt honom är kultur ett internationellt språk som därför lämpar sig väl som medel för integration, Picasso är inte bara spansk konst, som han uttryckte det.

Konstnären framhåller sin arbetsplats som en positiv bidragande faktor för integration och kultur i stadsdelen och poängterar att för kulturella insatser skall få en positiv verkan måste de vara långsiktiga och varaktiga. Den erbjuder vuxna förebilder, möten med vuxna och andra barn, möten med olika världsåskådningar, uppfostran och kan ge utlopp för den inneboende kreativiteten hos folk och kanske även få dem att upptäcka det som sitt kall och livnära sig på det, vilket han gav exempel på barn som sedermera hade gjort. Han tror att en stor, offentlig, professionell kulturbyggnad av typen museum, teater eller liknande belägen i Rosengård skulle bidra till möten mellan svenskar och utlänningar samt med folk från andrastadsdelar. Byggplanerna såsom han känner till dem är han positivt inställd till och verkar vara hoppfull att de kommer minska segregationen. Dock kan han medge att det finns en sorts "finkultur" och att de kretsarna av elitmänniskor som har väldigt raffinerade sätt att uttrycka sig inte släpper in vem som helst och poängterar att det också finns de som har gjort spontana indiska skulpturer hela livet, underförstått att den ene inte är mer konstnär än den andre. Enligt honom finns det också en dimension av nämnda sfär inte heller är helt välkomnande till just utlänningar.

Vi frågar varför vissa områden är populära bland just kulturarbetare och konstnären kan spontant bara komma på låga priser som svar och tillägger att fler och fler konstnärer nu har bosatt sig i Gamla Rosengård. Dessa har börjat knyta kontakter med varandra och han förstår det som att planerna för Amiralstaden har stort fokus på just konst vilket han tror kommer bidra till mötesplatser som förstärker folks välmående.

Efter diskussioner om kulturutbud och liknande vill ändå skådespelaren ange mer instrumentella skäl till vad som får kulturarbetare att lockas. Han lägger snarare fokus på politik och resursfördelning, det fria kulturlivet är litet och får små resurser vilket leder

till att enda alternativet blir att institutionsvärlden vilket är en mycket konkurrensutsatt marknad - enda alternativet för vissa kan bli att söka sig till exempelvis Stockholm. Han säger också att det är en stad som inte många rotar sig i och sammanfattar med att Malmö på många sätt inte är en attraktiv stad för kulturarbetare

5. Diskursanalys 1 – Hur språket används och vad detta säger

Nyckelord och genomgående teman i stadsplaneraraktörernas dokument:

- **Att göra något annorlunda, att använda nya samarbetsformer/organisationsstrukturer.**

Med detta åsyftas framförallt konceptet med **kunskapsallianser** som är en strategi för att få med både det man kallar “synlig kunskap” och “samhällsbaserad kunskap”, alltså kunskap från forskning, myndighets- och stadsplanerarvärlden samt från den ideella sfären och vanliga medborgare. Man skall ha varit noga med att ta till sig medborgares kunskaper och åsikter genom kommitéliknande strukturer eftersom de olika sfärerna kompletterar varandra i stadsutvecklingsarbetet således har man också betonat **delaktighet**. Man har faktiskt bildat ett helt nytt fastighetsbolag ur det kommunala som tillsammans med andra privata fastighetsägare utgör Rosengårds Fastigheter som är ledande i utvecklingen. Man har gjort en egen hemsida med en särskild approach.

- **Socioekonomisk utveckling.** Mycket av Malmö Stads arbete med Amiralstaden grundar sig på rapporten *Malmökommissionen* som berör de ojämlika sociala förutsättningarna i staden där Rosengård är bland de stadsdelar som har allra sämst förutsättningar. Därför är projektet Amiralstaden lika mycket ett socialt projekt som det är ett stadsutvecklingsprojekt. Det pratas väldigt mycket om **integration**, samt att **minska klyftor** och **boendesegregation**. Vanligt förekommande åtgärder för detta är att **skapa fler lokala jobb**, överbygga **mentala och fysiska barriärer** och **bygga ett större mer varierat bostadsutbud**. Med utgångspunkt i Malmökommissionen framhålls satsningar på **barn och skola** som de viktigaste, även till exempel i trafikplanering.
- **Potential.** Det nämns relativt ofta att Rosengård är en stadsdel med stor potential, dock sällan mer specifikt vad denna potential är. Den **grönska** som finns framhålls dock ofta som en stor fördel som behöver bevaras och vidareutvecklas.

- **Trygghet** är ett ständigt återkommande tema, eller närmare bestämt *att skapa trygghet*. Detta måste tolkas som att man upplever det som eller tror att det inte är tryggt idag. Fler **mötesplatser** skulle kunna **attrahera människor** (i synnerhet utifrån) och skapa större säkerhet.
- **Kultur** verkar vara underutvecklat idag och efterfrågas bland annat av medborgare. Man vill utveckla kulturutbudet i stadsdelen och förslag för kulturcentrum finns. Även kultur i bemärkelsen etnisk kultur hålls ibland fram, alltså att mångkulturen är en av rosengårds styrkor.

5.1 Språk och narrativ

På Rosengårds Fastigheters hemsida är det tydligt att man riktar in sig till invandrare (Rosengårds fastigheter, u.å.). De allra flesta som avbildas på hemsidan har bakgrund i Mellanöstern och Afrika, ungefär som Rosengård i sig. Kanske mest tydligt är det enkla och övertydliga språket som vi förmodar riktar sig till de som inte har svenska som modersmål eller har begränsade kunskaper inom språket, och illustrerande ikoner och bilder eller förklaringar hör ofta till texten. Ett exempel är ”Skadedjur är ohyra som vägglöss, kackerlackor, myror eller silverfiskar. Det kan också vara möss och råttor”. En modersmålstalare vet förstås detta medan en nybörjare kanske vet vad myror och möss är på svenska men inte att de tillsammans kallas skadedjur – och medföljande bilder visas. Man riktar sig alltså till de som bor i området nu, och i synnerhet de som är relativt nyanlända. Den har också något av en samhällsorienterande framtoning som man inte är van vid på motsvarande hemsidor, exempelvis förklaring i hur sophantering fungerar i Sverige: ”Släng inte pizzakartonger, wellpapp, frigolit, granar, pärmor, mattor och stekpannor i nedkassen, det kan bli stopp i systemet. Du får inte heller ställa sopor utanför nedkassen eller lägenhetsdörren”. Hemsidan klargör att vårdcentralen erbjuder tolk ”för dig som vill ha hjälp på ditt hemspråk”, vilket är ett mer direkt och inkluderande tilltalande än exempelvis ”den som vill ha hjälp på sitt hemspråk”.

På hemsidans nyhetsflöde har artiklarna ett tema av lokala sociala frågor och ideell verksamhet, Yallatrappan får uppdrag att sköta städningen av fastigheterna, ungdomar skall erbjudas kostnadsfria möjligheter att sporta för att få en meningsfull fritid och en ideell förening skall lära boende att cykla.

Hela projektet Amiralstaden har en tydlig roll som social aktör och ett verktyg i social politik. Man får intrycket att det minst lika mycket, om inte mer, är ett socialt projekt som ett byggnadsprojekt. Sloganen för Culture Casbah är ”integration som faktiskt funkar. På alla plan” och det omnämns som ett sätt att ”höja Rosengård”.

Det uppges leda till att skapa en stadsdel som alla i Malmö kan vara stolta över. Men i alla positiva ord gömmer sig en negativ skuggsida. När man i positiva ordalag berättar hur det skall bli berättar man samtidigt hur det inte är idag, och detta går som en röd tråd genom i princip allt material vi har diskursanalyserat, alltså vad sägs om stadsdelens image av det som inte sägs? Några typiska av otaliga exempel som illustrerar detta kan vara "(...)byggs om till ett mer öppet och attraktivt stadsrum", "(...) skapar en attraktiv och trygg plats", "det finns behov av trygga och jämställda mötesplatser", "fler vill och kan flytta till [stadsdelen]". I planprogrammet säger man sig till exempel vilja skapa en hållbar och fungerande uppväxtmiljö. I den meningen kan man tolka *skapa* som att förändra något till det bättre, som inte finns idag.

Det förekommer flera gånger att man nämner de visionära orden i positiv böjningsform och därmed insinuerar hur det är i dagsläget, exempelvis att man vill "göra det tryggt" snarare än "göra det tryggare". Ett annat citat kommer från en informationsfilm: "det gäller att hitta guldkornen, fokusera på positiva krafter i ett område. (...) Det bästa i Rosengård är mångfalden, det kulturella(...)" (Rosengårds fastigheter, u.å.).

Samtliga aktörer målar upp en positiv bild av Rosengård i ett medielandskap och ett rådande narrativ bland större delen av befolkningen där detta inte på något vis är självklart, men man kan om man vill skönja att det sker med viss ansträngning, att man verkligen måste fokusera på det (undermedvetet *lilla*?) positiva som finns.

På Rosengårds Fastigheters hemsida märker man stundvis av en vision och imageskapande som anspelar på mångkultur, småskalighet, socialt liv och utländsk charm. En boende upplever att det finns en känsla i området som planhandläggaren tolkar som en egen identitet. På ett ställe omnämns strävan att hjälpa de boende och vara en del av en social process som "mission" vilket skulle kunna betraktas som ett problematiskt ordval i sammanhanget, en antydning om fungerande personer som hjälper ej fungerande.

Man skall förvisso också ha förståelse för att en stor anledning till ordvalet torde vara att det rimmar på "vision" som det paras ihop med.

Som vi alla förstår finns det naturligtvis sociala problem i Rosengård och man skall av denna text inte få intrycket att de analyserade aktörerna sopar dessa under mattan eller inte låtsas om dem. I Planprogrammet föregås ofta de positiva visionerna av förklaringar om problem som behöver åtgärdas. Man hänvisar till statistik som gör gällande att föräldrar i Rosengård upplever tio gånger högre risk för ekonomisk stress än i mer välbärgade områden, att diverse fysiska och mentala faktorer gör att stadsdelen trots ett centralt läge inte upplevs som en del av staden, att belysning och gatustruktur samt onämnda skäl gör att folk upplever otrygghet samt att det inte finns tillräckligt många samlingsplatser. Många av dessa påståenden är hämtade direkt från boende, i de

förarbeten med medborgardialog som har gjorts. Men denna nyss nämnda negativa sida av Rosengård kan nog låta väldigt skonsam jämfört med många vanliga människors uppfattning om ett livsfarligt ghetto, eller ”no go-zon” (Molina, 2005). I Amiralstadsens idéverkstad pratar man t.ex. hellre om styrkor och ”förbättringsområden” än styrkor och ”svagheter”. Vid ett annat tillfälle heter det ”kvaliteter att utveckla” vilket kan låta som något av ett oxymoron, behöver det verkligen utvecklas om det är en kvalitet? Huruvida undersökta aktörer förskönar eller media m.fl. överdriver är svårt att säga men det ämnet återkommer vi till i diskussionsdelen.

Utefter färgindelningarna vi gjorde i positiva och negativa ordalag står det ganska klart att lejonparten av de positiva ord som nämns är visionära.

Till stor del, men inte alls uteslutande, presenteras alltså stadsbyggnadsprojektet som ett sätt att reparera en dåligt fungerande stadsdel.

Visionen för Culture Casbah är att det förutom kultur, nöje och bostäder skall vara platsen för en ”signalbyggnad”. Signalbyggnader – utstickande höga eller stora hus med spektakulär arkitektur är ett väl tilltaget knep inom stadsplaneringen för att skapa image/identitet i en stadsdel och locka till sig den kreativa klassen. Turning Torso kan nämnas som det främsta exemplet på detta i Skåne. Ett av arkitektkontoren skriver ”Lockande magnet: En Kulturverkstad med ett Konstmuseum för internationell och lokal kultur kan locka besökare från när och fjärran.”

Vi ser här risken för en maktstruktur att utövas, att stadsplanerare och icke-offentliga aktörer ges makten att dels bestämma ”åt” snarare än ”för” invånarna vilken sorts kultur som är rätt och önskvärd. Arkitektteamen har efter idéverkstäder med allmänheten fått frågeställningar vilket framhävs som ett exempel på medborgardeltagande. Ur ett kritiskt perspektiv ger det ändå mellanhanden som skall sammanställa och formulera frågeställningarna ett problemformuleringsprivilegium.

En annan gång påstods det att flertalet boende hade ganska invecklade åsikter om inåt- och utåtvända innergårdars beskaffenhet och påverkan på offentligt-privat rum, skrivet i ordalag som verkar ha kommit från människor insatta i arkitektur. Man kan betvivla huruvida dessa flertalet åsiktsgivare verkligen kom från stadsdelen. Ur ett maktperspektiv finns det alltså ibland skäl att tveka över i vilken grad rosengårdsbornas viljor förts fram till de olika stadsplanerarakörernas. Vid ett tillfälle nämns medborgares farhågor för gentrifiering, frågan ignoreras alltså inte men inga specifika åtgärder presenteras varken då eller senare.

Det finns även en strategi att möjliggöra för små lokaler som entreprenörer och småföretag kan utvecklas i och ”skapa en parallell utvecklingsprocess” vilket vi inte riktigt är på det

klara med innebörden av. Även det kan vara en strategi för att locka till sig en kreativ klass och faktum är att just ordet attraktivitet nämns flertalet gånger.

I de stycken som behandlar invånarnas önskemål nämns antingen inte kulturell verksamhet specifikt eller hamnar sist på listan efter ett ”kanske” och där det görs är det något oklart huruvida det är medborgarnas förslag eller ej.

”I dagsläget bekräftar platsen förväntningarna på en icke omhändertagen miljö med svag koppling till den omgivande staden. Identitet är svår att planera, den behöver få växa fram med tiden utifrån människor och verksamheter på platsen. Värden behöver skapas som förmedlar områdets unika identitet exempelvis genom konst, kartor, information om attraktioner, stråket eller historia” (Malmö Stad, 2015).

Detta citat berättar dels att det finns förväntningar om platsen som icke omhändertagen och svagt sammankopplad, dels framstår det som att man inte anser att det finns någon identitet i området, som ju har funnits i över 50 år, utan att en sådan behöver *skapas*.

Det som undermedvetet nämns här kan vara att det snarare är en *positiv* identitet som behöver skapas, alltså att det nya området inte i någon större utsträckning bör överta det gamlas identitet. Vid ett tillfälle hävdar man uttryckligen att Rosengård har just en negativ image. De s.k. kritiska vännerna, en specialsammansatt grupp av sakkunniga som skulle granska stadsplaneraraktörernas förslag, sätter medvetet nog vid ett tillfälle fingret på ett angeläget dilemma:

- Å ena sidan ska satsningen hjälpa, åtgärda och lyfta en stadsdel som upplevs som problemtyngd, eftersatt, nedgången och felplanerad från början
- Å andra sidan är målet att stadsdelen normaliseras, dvs blir av med sin stämpel som problemområde i behov av särskilda satsningar och åtgärder. För att bäst hantera denna spänning är det nog klokt att försöka undvika åtgärder som uppenbart förstärker det annorlunda och i mångas ögon negativa med området. (Malmö Stad, 2017).

Samma tankebanor har vi haft genom hela arbetets gång och kommer återkomma till i diskussionsdelen. Lika nyktra analyser görs vid andra tillfällen:

Ökad statlig och kommunal närvaro är önskvärd, men om det uttalade syftet är att åtgärda olika problem skapas en negativ stämplingseffekt som i värsta fall förtar andra positiva, avsedda effekter.

Läggs det kommunal, statlig eller universitetsförvaltning i området ska det inte vara som en ynnest, utan något lika självklart som att det läggs i västra hamnen. (Malmö stad, 2017)

5.2 Kontextualisering

Det går inte att prata om Rosengård utan att prata om integration, invandring, kriminalitet och politik. Det som nämndes tidigare är att Rosengård är Sveriges kanske mest stigmatiserade plats. Alla i Sverige, och vissa utanför, vet vad stadsdelen Rosengård i Malmö är och tror sig veta saker om den, den är helt enkelt ökad. Rosengård har fått representera farlig, misslyckad, kriminell, nedgången invandrarförort så till den grad att den blivit närmast en synonym till ordet ghetto. En stadsdel i Gävle kan vara "Gävles Rosengård" och man kan ställa frågan "har ni något Rosengård i Växjö?". Man måste också medge att associationerna dyker upp i samband med att Rosengård nämns vilket är vad Molina kallar kulturrasistisk eller nykolonial diskurs (Molina, 2005, 110-113). Stadsplanerare och politiker vill naturligtvis Rosengård, som är en del av Malmö som alla andra, väl. Man vill varken ha sociala problem eller den stigmatisering som tillkommit på grund av dessa, man vet att stigmatiseringen nog är överdriven och bara förvärrar situationen än mer. Det är troligtvis ett skäl till varför man beskriver problematiken i Rosengård på ett mycket neutralt sätt, ett skonsamt sätt i förhållande till hur det ofta låter annars och kanske rentav ett förskönande enligt vissa.

Men stora integrationsproblem finns, enligt både invånare och utomstående. De stora sociala problem som finns har funnits i årtionden och politiker har i generation efter generation vidtagit åtgärder som i ärlighetens namn inte har fungerat. Därför finns det också en vilja att betona projektet som något nytt och annorlunda, som kan göra upp med problemen en gång för alla - ett integrationsprojekt där det äntligen händer något. Man hamnar alltså i en situation där man vill signalera handlingskraft, vision, hopp och förändring mot nuläget men samtidigt inte vill porträttera nuläget negativt. Detta kan dock leda till att läsarens potentiella fördomar inte angrips till fullo, även om inte det direkt negativt dramatiska narrativet reproduceras. Som läsaren märker bara av detta stycke landar genast analysen i sociala, politiska tankegångar snarare än om

fysisk planering, vilket kanske säger något om intrycken av stadsplanerarakörernas alster
- eller om analytikerns egna associationer till Rosengård.

6. Diskursanalys 2 – Amiralstadens bakomliggande ideologier

6.1 Demokrati

Ett genomgående drag bland alla dokument är att man beskriver framtiden för Rosengård hoppfullt, närmast utopiskt med ledord såsom *trygghet, bättre utbildning, kultur, mer mötesplatser, mindre barriärer* (både fysiska och mentala), *entreprenörskap* och *en lockande plats* (Malmö stad, 2015; 2017; 2018). Samtidigt beskriver man nuläget milt negativt, som en plats som bara behöver litet omsorg och utveckling vilket är något motsägelsefullt mot de kanske mest använda orden i dokumenten som är trygghet och behovet av trygga och jämställda mötesplatser. Detta kan beskrivas som *storytelling* där dessa dokument förmedlar en diskurs och förmedlar detta som sanning för att få över invånare till den nya framtidsvisionen (Möllerström, 2011). Samtidigt vill man inte alienera de existerande invånarna och säga rakt ut att området har en dålig image och detta behövs förändras för att skapa en optimal miljö för ekonomisk tillväxt.

I ett av dokumentet beskrivs det att Amiralstaden skall bidra till ökad tillit, samsyn och att fler människor ska känna sig delaktiga i samhället. De vill även att planerna ska bidra till en bättre folkhälsa, att fler barn skall klara skolan med godkända betyg samt att fler människor kommer i arbete (Malmö stad, 2017). Detta skall göras i dialog med fastighetsägare, näringsidkare, verksamheter och med invånare i Malmö som vill vara med och förändra. 18 forskare gick ut i en gemensam debattartikel (Beaten et al. 2016a) och skrev att förslaget inte var förankrat hos invånarna då beslutet att sälja av delar av kommunalägda bostadsbeståndet klubbades igenom endast två månader efter att förslaget offentliggjordes vilket gav invånarna små chanser att påverka processen.

För att en stad skall konkurrera på den globala marknaden om innovation, företag och den kreativa klassen krävs en toppstyrd planering (Beaten, 2012, 24). Inom denna nyliberala syn ersätts sociala mål såsom rättvisa och välfärd med nyttomaximerande kostnadskalkyler (ibid.). Fokuset på tillväxt motiveras med att det är bäst för det stora flertalet (Fainstein, 2010, 1). Även offentliga verksamheter såsom parker och kulturhus rationaliseras som något som kan höja marknadsvärdet och locka företag och turister (ibid.).

Avsaknaden av debatt samt oenighet i planeringen försvårar medborgarnas delaktighet (Beaten, 2012, 38), något som Malmö stad (2017) säger sig vilja förstärka. Beaten (2012, 25) förklarar att nyliberalismen inte ses som en ren politisk ideologi utan mer som en strategi eller ett pragmatiskt sätt att planera. Därför kan strategin gå på "autopilot" utan större debatt eller politiskt motstånd (ibid.).

I planprogrammet (Malmö stad, 2015) beskrivs ett exempel på medborgardelaktighet när en grupp ungdomar fick möjlighet att bidra med gestaltningsidéer för stationsområdet. Det förekom även medborgardialog om hur ny och befintlig bebyggelse skulle kunna samverka med nytt innehåll (ibid.). Det bör poängteras att ungdomarna endast fick lägga fram idéer för ett visst område samt att det verkar vara en snäv dialog som bara handlade om bebyggelsens nya innehåll.

Staden menar att projektet genomsyras av delaktighet och högt medborgarinflytande och har en delaktighetsgrupp där företrädare för stadsbyggnadskontoret, gatukontoret, fastighetskontoret, stadsområdesförvaltningen öster, miljöförvaltningen och MKB (Malmö kommunala bostadsföretag) men inte för medborgarnas intressen (Malmö Stad, 2015). Malmö fortsätter med: *”det är viktigt att projektets alla aktörer kan hitta rätt former, rätt frågor och teman för delaktighet och dialog”* men när dessa rätta former kommer återstår att se, eftersom delaktighetsprocessen här kan verka som ett spel för gallerierna. Det är också problematiskt när beslutsfattare redan har en klar diskurs utifrån vilken medborgarna kan ge förslag eftersom den blir ensidig om den utformas av en elit (Beaten 2012, 38–39). Den globala konkurrensen gör att man inte kan lägga ansvaret för stadsutvecklingen på vem som helst utan att det behövs auktoritära yrkesutövare och politiker som kan utveckla staden inom men också bortom landsgränsen (ibid.).

6.2 Kultur

Kultur är ett nyckelord som genomsyrar de flesta analyserade dokumenten (Malmö stad 2015; 2017; 2018) och är tänkt att ha en central i området framförallt i form av kulturcentrumet med det preliminära namnet Culture Casbah. Det skall innehålla bibliotek, biograf och teater trots att det redan idag finns ett bibliotek som det dessutom uppges att många är motvilliga till att gå dit och det förklaras ej varför, eller varför ett nytt skulle besökas (Malmö stad, 2015).

Malmö stad hade en idéverkstad där förslag, idéer och synpunkter skall användas som underlag för Amiralstaden (Malmö stad, 2017). Arkitektteamens förslag har alla haft ett fokus på kultur och att detta är en kvalitet som saknas och behövs i området, exempel på förslag är utomhusscener, black box, skulpturpark, en offentlig kulturinstitution, inomhusscener, konstmuseum, bibliotek och att ha en högskolefilial med inriktning på konstnärliga utbildningar (ibid.). För nyanseringens skull bjöds akademiska expertkommittén som kallades “kritiska vännerna” in för synpunkter. De ifrågasatte att kulturfokuset fick för stor plats när sport engagerar mycket fler i området idag.

Bruket av kulturella strategier är en del i att främja förnyelse (Markusen och Gadwa, 2010; Markley och Sharma, 2016) men kreativ image hamnar lätt i motsägelse då den

skall vara både unik och ubikvitär (Markley och Sharma, 2016). Malmö stad (2015) skriver att de vill ha ett Rosengård för alla men enligt Markusen och Gadwa (2010) är det i hög grad höginkomsttagare och högutbildade som utför kulturella aktiviteter, vilket inte innebär att Rosengårdsborna skall berövas möjligheten att utför kulturella aktiviteter men man bör fråga sig vad beslutfattare vill uppnå med kulturfokusset.

Vissa påstår att konst och kultur i den fysiska miljön bidrar till att förnya områden men även kulturarbetare vilket gör det ekonomiskt lönsamt att locka dessa (Markusen och Gadwa, 2010, 381). Peck (2005) menar att det enligt Floridas idéer är som så att inte bara den kreativa klassen genererar tillväxt utan alla har inneboende kreativitet om de bara tar sig i den "kreativa" kragen. Kultur som strategi bidrar både till en förnyelse av området och blir ett försök att locka fram och exploatera den outnyttjade potential som finns hos arbetar- och serviceklassen som bor i området. Peck (2005) ställer sig frågande till detta och ifrågasätter vem som ska ha hand om all service som behövs för att underhålla den evigt drivande kreativa klassen.

Florida menar att den kreativa klassen utgör lokomotivet som genererar tillväxt medan de resterande två tredjedelarna av befolkning passivt utnyttjar kreativitetens frukt (Peck, 2005). Florida sade i en intervju att den superkreativa kärnan av forskare, konstnärer och teknologiutvecklare är tillväxtens generator vilket i förlängningen innebär att det som lockar den kreativa klassen samtidigt är det som driver en stad framåt, alltså bra caféer, nattliv och kulturutbud (ibid., 757). Mer om detta beskrivs i följande stycke.

6.3 En lockande magnet/attraktivitet

Att skapa en lockande plats kan hänvisas till idén om den kreativa klassen samt den rådande ideologin nyliberalism. Det råder ständig konkurrens mellan städer att locka investerare, invånare och innovation (Beaten, 2012). Idéverkstaden skriver att "många önskar något som lockar och kan bli en mötesplats för besökare från när och fjärran" (Malmö stad, 2017). Det är oklart vilka det är som önskar detta men om man tror aktuell forskning torde det framförallt vara beslutfattare i staden som önskar detta.

Ett av idéverkstadens team föreslog en kulturverkstad som lockande element och ett annat föreslog ett utbildningstorg och kulturstråk (Malmö Stad, 2017). I planprogrammet framhålls ett kulturcentrum för att attrahera människor (Malmö stad, 2015) vilket torde vara för att beslutfattare vill skapa förutsättningar att locka den kreativa klassen och medföljande entreprenörskap enligt det som kallas "kreativ" stadspolicy (Markley och Sharma, 2016, 386). (Peck, 2005, 757) menar att städer kommer åsidosätta andra medborgare i jakten på den kreativa klassen så länge man utgår ifrån premissen att kreativet är det enda som skapar ekonomisk tillväxt - men även symboliskt kapital enligt

Markley och Sharma (2016, 389). Invånarna utan de kreativa kvaliteterna, de utan tillräckligt hög disponibel inkomst eller de som förstör imagen (exempelvis rasifierade minoriteter, hemlösa och arbetarklassen) behöver bli reglerade, utestängda eller avlägsnade från vissa delar av staden (ibid.).

Malmös mål kan alltså sägas vara att (utan invånarnas behov eller önskan) skifta demografin från oönskad inflyttning i form av exempelvis flyktingar till önskvärd inflyttning i form av entreprenörer (Beaten, 2012, 31, 38). I planprogrammet (Malmö stad, 2015) står det att "många resursstarka lämnar idag området" vilket man vill lösa genom att höja Rosengårds attraktivitet med hjälp av exempelvis Culture Casbah-tornet som skall innehålla nya attraktioner som inte finns i dagsläget. Man skriver även att människor i området välkomnar olika boendeformer men är oroliga för att boendekostnaderna kommer att stiga. En studie påvisar att kulturarbetare går i täten för gentrifiering (Markusen och Gadwa, 2010, 383) vilket styrks av Florida (2017, 49) som menar på att det finns en korrelation mellan högre bostadspriser, ojämlikhet och gentrifiering med den kreativa klassens framfart. Ifall Malmö stad obehövligt vill locka den kreativa klassen kan de existerande medborgarnas farhågor gå i uppfyllelse.

Gentrifieringen måste dock inte nödvändigtvis leva upp till de värsta farhågorna, i städer med lågt bostadstryck behöver inte effekten endast bli negativ (Markusen och Gadwa, 2010, 383). I en studie bland låginkomstområden med ökande befolkning som genomgick förnyelse fann forskarna att chansen för förnyelse ökade utan tecken på etnisk bortträngning i de områden som hade högt deltagande och de som hade konstorganisationer (ibid.). Trots att kulturella klassen gick i täten för en gentrifieringsprocess var de kulturella investeringarna (jämförelsevist med andra förnyelsemetoder som användes) fördelaktiga i att skapa ett samband för invånarna samt att den överbyggde socialt kapital (ibid.). Enligt Florida (2017, 74) fick fattiga hushåll i ett gentrifierat område en förbättrad ekonomisk ställning om de bodde kvar jämförelsevist med fattiga hushåll i ett icke-gentrifierat område. Om fattiga hushåll flyttade ifrån (eller blev bortträngda av en höjd hyra) det gentrifierade området hamnade de ofta i områden med sämre utbildning samt kriminalitet (ibid.).

6.4 Trygghet och mindre barriärer

Trygghet är ett vanligt förekommande ord i dokumenten, i *Amiralsstadens mål och värden* (Malmö stad, 2018) står det att Amiralsstadens ambitioner är att skapa en plats "där livet kan äga rum under trygga och tillitsfulla former" - vilket är en normalisering och reproducering av narrativet att Rosengård inte är en trygg plats. Ambitionen att skapa trygga platser är naturligtvis mycket positiv men bör framföras med tanke på vilket

diskursivt ramverk man vill skapa. I nuläget gör man gällande att området är otryggt och det endast kan bli det med den nya planen. Makten beslutfattare har över språket kan förändra verkligheten och skapa en sanning utifrån sociala, ekonomiska eller politiska intressen (Möllerström, 2011, 47–50). Det är viktigare att låta som en stad som värdesätter trygghet än att faktiskt arbeta för att göra det möjligt (Markley och Sharma, 2016, 390).

En ambition är att minska både fysiska och mentala barriärer (Malmö stad, 2015; 2017) genom att förtäta, förändra omvärldens bild av Rosengård, bygga byggnader med aktivitet längs Amiralsgatan, ett internationellt besöksmål samt vitalisera gångstråk (Malmö stad, 2017). 18 forskare skrev i en debattartikel att de har föga förtroende för att Culture Casbah ska kunna bryta segregationen (Beaten et al. 2016a)

Att förändra Rosengårds image blir en grundbult i arbetet med att rasera mentala barriärer och Möllerström (2011, 34) skriver att en extrem positiv eller negativ mediebild kan leda till att investeringar och byggnadsprojekt tillkommer eller uteblir. Malmö stad (2015; 2017) använder många gånger ordet otrygghet och även en läsare som inte kände till Rosengård hade fått uppfattningen att området idag är otryggt. Man säger aldrig aktivt att området har bilden som otryggt men arkitektföretaget Lundgaard och Tranberg (2018) som har designat Culture Casbah är mer rättfram; ”*The Culture Casbah is a large-scale urban development project which aims to give the neighbourhood some much needed positive identity...*”. En diskursiv stigmatisering stärker den mentala segregationen (Molina, 2005). De negativa associationerna till vissa mycket tungt laddade geografiska platsnamn reducerar platserna till stök och våld (ibid., 111–113).

Malmö stad (2015; 2017) bidrar till diskursen att Rosengård är otryggt och behöver förändras. Det är inte något dåligt att arbeta för en säkrare stad men det kan finnas bakomliggande faktorer då en stad bara behöver förefalla vara innovativ, kreativ och säker (Markley och Sharma, 2016, 390). Önskan att verka vara en stad som är säker, glad och spännande blir större än att faktiskt förbättra staden för invånare, speciellt invånare med arbetarklassbakgrund. Det leder till att marknadsföringen av staden främjar gentrifiering och skapar ännu mer social exkludering (ibid.).

6.5 Sammanfattning av diskursanalys 2

Användningen av nyliberal planering är en etablerad strategi för städer att konkurrera på en global arena (Beaten, 2012; Markley och Sharma, 2016; Fainstein, 2010). Likaså att använda sig av kulturell planering som ekonomisk strategi (Markusen och Gadwa, 2010). Detta sker på bekostnad av demokratiskt deltagande, sociala insatser och med en risk för gentrifiering. Även om marknadsföring och främjande av platser funnits länge är den främsta anledningen till att detta sker så starkt just nu att gamla industriella städer behöver

sätt att förnya staden genom en ny image (Kavaratzis och Hatch, 2013, 70). Man vill stoppa utflyttning av medborgare och kapital till rika förorter genom att använda ”kreativa” stadspolicyer som innebär att förvandla arbetarklassområden till platser för medel- och överklassen att handla och bo på genom gentrifiering (Markley och Sharma, 2016, 386). Gentrifiering kan ge intrycket att fattigdom bekämpas samtidigt som mål för entreprenörskap och kreativa stadspolicyer uppfylls (ibid.). De sociala insatserna görs mest för att skapa ekonomisk tillväxt. Även offentliga verksamheter såsom parker och kulturhus rationaliseras som något som kan höja marknadsvärdet och locka företag och turister (Fainstein, 2010).

I mål och värden skriver Malmö stad (2018):

”övergripande för Amiralsstaden är att de ekonomiska investeringarna ska leda till samhällsekonomiska vinningar som avspeglas i hela Malmö”, “[...]Men även sociala insatser ska bedömas efter vilken samhällsekonomisk nytta de ger” och ”Malmö stad bör se sociala insatser och satsningar som investeringar, inte som kostnader. Investeringar i människor särskilt under barndomen, ger vinster på längre sikt”.

Diskursanalys kan exponera makt och ideologier i vardagen samt ifrågasätta och utmana rådande språkliga konstruktioner och frigör instängda föreställningar, vedertagna sanningar och destruktiva maktförhållanden (Svensson, 2019, 24, 54). Metodens syfte är alltså inte att klaga för klagandets skull. Att förbättra ett område och öka trygghet är positivt men det är viktigt att ifrågasätta maktstrukturer och ideologi bakom förslagen, på så sätt kan diskursanalys förändra samhället (Svensson, 2019, 168). Vilka röster hörs? Vilka tystas? Vem gynnas? När det gäller redan exkluderade områden som Rosengård är det kanske extra viktigt att belysa potentiella negativa aspekter som planerna kan medföra.

7. Analys

7.1 Amiralsstaden som stadsbyggnadsprojekt; vem planerar man för?

Malmö stad (2015;2017;2018) vill ha ett ökat medborgardeltagande i sin planering, vilket har framkommit i diskursanalys 2. Trots denna önskan har våra intervjupersoner ingen eller mycket lite kunskap om vad som ska hända i området. Skådespelaren visste ingenting medan forskaren och konstnären i princip bara kände till Culture Casbah. De är alla till viss del positiva till de nya planerna, att det kommer bli nytt och fräscht. De ställer alla dock en underliggande fråga, vem planerar man för? Skådespelaren tror inte att kulturarbetare eller ”möllanfolk” kommer lockas till Amiralsstaden, utan att det är Västra Hamnen-folk. Han menar att de byter namn till Amiralsstaden och städar upp imagen och signalerar hur stadsdelen bör vara, underförstått att det inte är som det bör idag. Forskaren tycker även att omgestaltningen kring nuvarande Bennets Bazaar (på Örtagården i Rosengård) är ”arab-inspirerad betong” skapat av folk som inte vet hur mellanöstern ser ut. Planerade områden som är formade efter målsättningen att ha mångfald bli kritiserat för att vara oäkta eller en svag imitation av den äkta varan (Fainstein, 2010, 71).

Konstnären är mer positiv till planerna och tror att konst, design och det nya tornet (Culture Casbah) kan hjälpa att dra till sig mer affärsidéer och utveckla stadsdelen. Han tror även att det kan skapas fler arbetstillfällen, som han tyckte det gjorde med Bennets Bazaar, och gillar den nya stationen i Rosengård och vad den innebär för området; *”här kan du åka från Rosengård till Germany, Tyskland”*. Enligt Beaten (2012, 31, 38) vill Malmö skifta demografin och vilka som lockas till staden från oönskad inflyttning såsom flyktingar till en mer önskvärd inflyttning i form av entreprenörer ur den kreativa klassen. Fokuset på den kreativa klassens utvecklande av entreprenörskap gör att planeringen tränger bort alla de utanför klassen, trots deras entreprenörsanda.

Frågan om vem man planerar för återkommer. Två av intervjupersonerna trodde att varken kulturutbudet skulle nyttjas av lokalinvånare eller att de nya bostäderna skulle bebos av dem. En tror att de nyinflyttade, välbärgade skulle se ned på de gamla invånarna och tvärtom samt att den gemenskap som finns och gör stadsdelen unik då riskerar försvinna.

Trots att många av de dokument som Malmö stad ger ut riktar sig till de boende och att de anordnar olika sätt att skapa deltagande verkar inte våra intervjupersoner tro att planerna riktar sig till dem. Oroligheten för gentrifiering finns även i planprogrammet (Malmö stad, 2017). Florida (2017, 49) styrker att det finns en korrelation mellan högre bostadspriser, ojämlikhet samt gentrifiering med den kreativa klassens framfart.

Konstnären, som har den mest optimistiska synen på projektet tror att det krävs stora resurssatsningar för att råda bot på Rosengårds problem och att alla därför skulle vinna på en stor offentlig kulturverksamhet, exempelvis ett konstmuseum. De två andra tror att stora forskningscentrum eller campus skulle gynna området. Forskaren menar att det skulle skapa naturlig integration och möten. Faktum är att konstnären har blivit vald att skapa markanläggningskonst i Amiralstaden och menar att det är viktigt att lokalinvånare får det uppdraget och att det bevisar stadens vilja att inkludera lokalinvånare. Kavartzis och Hatch (2013, 75) understryker vikten av att marknadsföra en plats med koppling till dess identitet eftersom man annars riskerar alienera dess invånare. Detta fall är alltså ett exempel på när man knyter ett samband till platsen i dess förnyelse, och kanske behöver inte en bortträngning eller en klyfta mellan existerande och nykomna invånare ske i samma grad.

7.2 Gentrifiering och bortträngning; Kommer Rosengård förbli Rosengård?

Samtliga intervjupersoner uttrycker en tro om att byggnadsprojektet är riktat till resursstarkare grupper som idag inte bor i området, eller att det kan komma att medföra bortträngning. Tidigare behandlade vi skillnaden mellan gentrifiering och bortträngning, som kan sägas vara två sidor av samma mynt. Då gentrifiering i första hand syftar på att kulturlivet, byggnadsskicket eller byggnaderna i sig, affärsutbudet, gemenskapen, identiteten och demografin förändras lägger bortträngning fokus på det mer handfasta fenomenet att människor tvingas lämna sitt område och sina hem (Baeten et al., 2016b). Intervjupersonerna pratade i första hand om problemet med bortträngning, men en pratade dessutom om att Rosengård riskerade förlora sin särskilda identitet och bli mer ”generiskt”.

Samtalen om intervjupersonernas egna och andra rosengårdsbors farhågor fokuserade alltså snarare på hyresnivåer, bostadsstorlekar och prisnivåer snarare än förändrad kultur och affärsutbud. En beskrev att det finns en viss rädsla bland boende att bostadspriserna skall höjas och man kan därför hävda att det redan i detta tidiga skede finns ett visst *bortträngningstryck* trots stadsbyggnadsaktörernas ambitioner om ”socialt hållbar stadsförnyelse” (Malmö Stad, 2015) som antingen inte har nått fram eller övertygat i tillräcklig grad.

Ett tänkbart värsta utfall är att rädslan skulle kulminera i upplopp om den blir tillräckligt allvarlig. Dikeç (2017, 148) beskriver fem tänkbara motiv till upploppen i Husby 2013 där just omfattande hyreshöjningar hade föregått upploppen. Motiven var en upplevd demokratisk maktlöshet över beslut som påverkade dem, en stark känsla av samhörighet utifrån upplevd rasism, en frustration över förväntningar som inte införlivades, en

stigmatiserad mediabild samt en orolighet för polisen och vad man betraktade som maktmissbruk från deras sida. Husby har många likheter med Rosengård i egenskap av att vara två svenska miljonprogramsförorter med liknande socioekonomi och demografi, framförallt bestående av personer med rötter i Mellanöstern - och det finns fler likheter.

Det har nämnts att det finns rasistiska samhällsstrukturer och att invandrare har det svårare i kultursfären än infödda svenskar. En rädsla för bortträngning, upplevd rasism och diskriminering, ett lågt medborgarinflytande, en stor förväntan som inte blir bemött samt en stigmatisering utförd av media och politiker var alla utlösande faktorer i Husby (Dikeç 2017, 146) och alla dessa kan till viss del skönjas i vårt fall. Förutom att vi har uppfattat ett visst bortträngningstryck uttryckte också en intervjuperson att det finns en stor besvikelse eller hopplöshet hos många av stadsdelens invånare som ett resultat av återkommande integrationsprojekt och resursriktningar som dels inte fungerat och dels varit tidsbegränsade och därför inte lämnat några egentliga långsiktiga spår. Enligt Möllerström (2011, 22–24) måste verkligheten också motsvaras av retoriken, spektakulär retorik måste leda till spektakulär arkitektur och resultat för trovärdighetens skull. Enligt materialet vi har analyserat har aktörerna faktiskt försökt angripa medborgardeltagandeproblematiken, men man kan ifrågasätta om åtgärderna har räckt. Florida beskriver i sin bok *The New Urban Crisis* (2017) att staden och i synnerhet storstaden vinner mark som världsekonomin ekonomiska motorer och blir länders tillväxtmotorer i större utsträckning än förr då industri- eller utvinningsregioner kunde vara ett lands ekonomiska huvudpelare. Nu är det främst urbana kluster av teknologisk innovation som driver världsekonomin, och enligt honom även social utveckling och levnadsstandard, framåt. I en globaliserad värld där alla städer tävlar mot varandra leder detta till att ett fåtal kammar hem hela vinsten och blir framgångsrika, växande kunskapsstäder med hög levnadsstandard och attraktivitet. Men det är även dessa städer som tampas med kanske störst ekonomiska ojämlikhetsproblem och gentrifiering (Florida, 2014). Malmö har alltså haft och har en makalös ekonomisk tillväxt samt en enorm befolkningstillväxt, faktiskt bland de snabbast växande städerna i Sverige (Westerberg, 2019), men även i EU (Jonsson, 2012). Dessa, förvisso glädjande, förutsättningarna ställer alltså extra stora krav på stadsplanerare att vara förberedda på gentrifiering och social ojämlikhet som ju redan är ett stort problem i staden. De spektakulära planerna med kulturcentrum, bostäder, handel och tågstation kommer med största sannolikhet göra området mer attraktivt vilket liknar processer Florida beskriver där bland annat offentliga aktörer påskyndar gentrifiering genom att skapa förutsättningar för det (Florida, 2017).

7.3 Rosengårds dubbelsidiga image

Möllerström (2011) beskriver utifrån Foucaults teorier hur (diskriminerande) maktstrukturer kan *reproduceras* och därmed fortleva genom narrativ om särskilda företeelser. Att samtliga intervjupersoner anser det finnas en överdriven och stigmatiserande mediebild är dock klart och tydligt. Även i detta avseende kan man skönja en vilja från aktörerna att undvika ett språk och narrativ som direkt gör sig skyldigt till reproducering, även om den enligt vår analys riskerar göra det passivt. Allt det positiva och negativa som intervjupersonerna förknippar med Rosengård och anser utgöra dess egenskaper kan kallas deras image av stadsdelen. Det som framkommit är att de till största delen ser stadsdelen som något väldigt positivt, vilket redovisades mer genomgående i resultatdelen. Den image som stadsplaneraraktörerna (passivt) förmedlade är dock mer negativ och krockar något med intervjupersonerna, men är inte heller lika negativ som exempelvis den bild medierapporteringen i sin tur förmedlar.

I stadsplanerarvisionerna hette det ofta att stadsdelen skulle bli säkrare eller att diverse åtgärder skulle leda till ökad säkerhet men intervjupersonerna upplevde knappt en tillstymmelse till otrygghet. De nämnde dock också att det förekommer viss kriminalitet och liknande men att det inte drabbar dem utan bara kriminella. I ett av stadsplaneraraktörernas dokument påstås det att man vill skapa tillit, stolthet och möjligheter att utvecklas. Samtidigt beskriver alla intervjupersoner att de flesta trivs väldigt bra i Rosengård och en intervjuperson säger att det finns en stor stolthet i området och särskilt en stor tillit, han hävdar till och med att han känner en större tillit till främlingar där än i exempelvis Lund eller andra platser. På samma sätt upplever inga av intervjupersonerna att det inte redan finns en stor jämlikhet eller jämställdhet i stadsrummet medan stadsplaneraraktörerna vill skapa det och ser behov av platser som flickor känner sig välkomna till m.m. Det skapas alltså en image av dagens Rosengård från stadsplaneraraktörernas håll som är mer negativ än den som intervjuobjekten upplever, och i motsats målas framtidsbilden (efter projektets förverkligande) upp som extremt positiv i stadsplaneringen medan det finns en skepsis hos två av intervjupersonerna framförallt i frågor som gäller gentrifiering och integration. Man ställer sig kritisk till namnvalet, till huruvida kulturinrättningarna får önskad effekt samt till vilken socioekonomisk grupp man inriktar sig. På vissa områden stämmer narrativet överens mer, om stadsdelens utmärkande drag och fördelar där intervjupersoner så väl som stadsplaneraraktörer framhåller den rika grönskan, de många barnen, en etnisk mångfald och en entreprenörsanda. De tre sistnämnda poängteras dock tydligare och mer enhetligt av intervjupersonerna än hos stadsplaneraraktörerna. Det verkar alltså inte i det avseendet finnas några spår av den mentala kolonisering som Molina (2005, 110-113)

beskriver, att invånare själva inlemmar omvärldens mycket negativa och överdrivna narrativ om stadsdelen och reproducerar det – snarare tvärtom. Å andra sidan skulle den i princip helt positiva bilden som intervjupersonerna målar upp kunna bero på en vilja att kompensera för ett narrativ/image som de upplever drabbar dem negativt, vilket vi ju vet att de alla anser. Ett omvärldsnarrativ som alla intervjupersoner däremot faktiskt har inlemmat i sin egen diskurs och världsbild är den om att invandrare själva väljer att isolera sig i etniska enklaver vilket inte stöds av forskningen (ibid., 2005, 106-107).

”Överkompensationen” skedde i intervjuer med före detta varvsarbetare i Malmö som inte gillade att deras epok målades upp som förgången, stagnerad och lägre stående. Deras bild av stadens historia var mycket mer positivt inställd till industriepoken och kritisk till kunskapsstadens ”skrytbyggen” än den som staden själv gjorde gällande i sin storytellingstrategi (Möllerström, 2011, 117–139).

I Richard Floridas *The Rise of the Creative Class - Revisited* (2014) uppdaterar och reviderar han sin teori om den kreativa klassen och försöker lägga mer fokus på de som inte tillhör den kreativa klassen än tidigare, den så kallade serviceklassen. Han varnar för ojämlikheten kommer öka i framtiden och att denna del av befolkningen riskerar hamna på efterkälken. Florida (2014, 384) skriver att eftersom dessa grupper inte är lika samhällsekonomiskt lönsamma som den kreativa klassen, men ändå lönsamma, borde stadsplanerare, politiker och samhällsvetare skapa system för att *kreativisera* dessa – alltså ta till vara på deras inneboende kreativitet och kunskap. Synsättet kan sammanfattas med att innovation och entreprenörskap inte enbart hör vetenskapsmän och uppfinnare till utan även den som kan laga mat, klippa frisyrer och bygga. Två av intervjupersonerna pekar specifikt ut en entreprenörsanda och kunskapsreserv (inte nödvändigtvis inom det kreativa fältet utan kanske snarare inom servicefältet) hos många av stadsdelens invandrade invånare, varav många detta till trots är arbetslösa. Intressant nog har de (utan kännedom om Floridas teorier) tankar om att just etablera strukturer och hjälpmedel för dessa människor att ta tillvara sina färdigheter, att ”hjälpa ostmannen litet på traven” så att säga. Den andre säger att Malmö inte behöver locka åt sig någon kreativ klass eftersom den redan finns här, och syftar på exempelvis bagerier och restauranger som invandrade entreprenörer startat. I diskursanalysunderlaget nämns faktiskt vid ett tillfälle en vision om ett rådgivningscentrum för entreprenörer (Malmö Stad, 2017).

7.4 Det segregerade Rosengård

Intervjupersonerna delar alla åsikten om att Rosengård idag är ett segregerat område då en kallar det för ”ett eget universum” och en annan påpekar att man inte behöver lära sig svenska eftersom man klarar sig på arabiska men framhåller detta samt den nischade

maten och butikerna som något beundransvärt. Samtliga kulturpersonligheter anser det vara naturligt att människor som kommer till ett nytt land söker sig till mat, kultur och umgänge som är kulturellt bekant. Fainstein (2010, 72) menar att en rumslig segregation kan vara hjälpsam för att olika beteenden inte ska kollidera samtidigt får bli på bekostnad av den offentliga miljön där människor måste lära sig hantera olikheter. Det kan med andra ord vara en bra sak att Rosengård erbjuder detta unika utbud av kultur för att skapa ett samband för sina invånare.

Ett av målen med Amiralstaden är att bryta de mentala och fysiska barriärerna bland annat för att en negativ mediebild kan medföra mindre investeringar i området (som beskrivs i diskursanalys 2). Även den kreativa klassen som man vill locka till områden kräver en plats med hög tolerans, öppenhet och mångfald (Florida, 2005). Mångfald ses som attraktivt för staden men enligt Fainstein (2010, 180) är det ett tveeggat svärd då det kan leda till objektifiering av etniska enklaver som blir till turistattraktioner.

Gällande Rosengårds tolerans anser både forskaren och konstnären att den är hög och förbättras, rentav högre än i många etniskt svenska områden menar en. Detta gäller såväl HBTQ-frågor som religion och att även de mycket socialt konservativa som finns i stadsdelen inte påtvingar någon sin livsstil. Enligt Peck (2005, 758) är det paradoxalt att den kreativa klassen trivs bättre med en hög nivå av öppenhet och tolerans för mångkulturella då områden med högre kreativa kapital är mer ekonomisk ojämsställda. Denna likgiltighet som den kreativa klassen har gentemot ojämlikheten kan bero på att deras öppenhet är en livsstil snarare än ett politiskt drag. Peck (2005, 755) ifrågasätter även tanken på att den kreativa klassen skulle välja att bosätta sig i områden på grund av områdets tolerans och öppenhet gentemot mångfald utan menar att den väljer samma platser som välbärgade väljer; platser med lätta pendlingsmöjligheter, låga skatter och bra skolor. Skådespelaren framhåller karriärmöjligheter snarare än tolerans som anledning till bosättning.

Malmö värnar om den mångkulturella aspekten av området och ser det som en styrka (som framställs i diskursanalys 1). I ljuset av diskursanalys 2 finns det bakomliggande faktorer som gör att värnandet om mångkultur snarare handlar om en ekonomisk fördel än för alla människors rätt till kulturyttringar. Främjandet av tolerans i enlighet med Floridas teori rättfärdigar städernas omstrukturering för att gynna eliten (Krätke, 2010, 836). Krätke medger att teorin om de positiva sociokulturella faktorerna såsom ett levande kulturliv och social tolerans bidrar till en plats attraktivitet och ekonomi men menar att kvaliteterna behöver utvecklas eftersom de bidrar till förbättrad livskvalitet för alla samt att utveckla en stad för en viss elitklass inte är försvarbart eftersom gentrifiering inte är en förutsättning för en hållbar ekonomisk struktur (ibid.). Toleransen och öppenheten är

hög enligt våra intervjupersoner och detta skedde utan en gentrifieringsprocess. Enligt en intervjuperson kan en offentlig kulturbyggnad bli en plats för möten och integration och skulle enligt oss kunna vara ett sätt för Malmö stad att överbrygga mentala bariärer och skapa ett ännu mer öppet och tolerant klimat.

7.5 Planer för mer kultur; en bro mellan kulturer eller för generiskt?

Kultur har en central plats i planerna för Amiralstaden. Förslagen sträcker sig från utomhusscener och en black box till en högskolefilial med konstnärlig inriktning. Medan stadsplanerarekaraktörerna verkar överanvända sätt att få in kulturella inslag förhåller sig våra intervjupersoner skeptiska till detta. Skådespelaren ifrågasätter vem man vill locka och menar att det är mestadels folk med högt kulturell kapital som går på t.ex. teaterföreställningar vilket styrks av Markusen och Gadwa (2010). Konstnären är mer positiv till kulturinslag, vilket han ser som en rättighet som tillhör alla. Dock känner även han att det finns en sorts "finkultur" bestående av en elit som inte är fullkomligt välkomnande till utlänningar.

Åsikterna om vilken sorts kultur som skall finnas i området går också isär hos intervjupersonerna. Skådespelaren framhåller att kulturverksamheter i liknande utsatta områden inte lockar lokalbefolkningen eftersom de inte upplever att utbudet inte har koppling till deras hemlandskulturer eller har hög tröskel, och att detsamma kommer ske i Rosengård. Forskaren däremot tror inte att lösningen är att anpassa kulturutbudet utan påpekar att man inte måste gilla rap och hiphop bara för att man kommer från Rosengård.

En möjlig anledning till stadsplanerarnas kulturella strategi kan vara att ytterligare förnya den gamla industristadens image samt generera ekonomisk tillväxt. Markusen och Gadwa (2010, 380) menar dock att kulturella investeringars huvudsyfte istället borde vara att skapa bryggor mellan kulturer, skapa arenor för politisk och social kritik, motverka rädsla samt främja självförtroende och skönhet i det offentliga rummet. Konstnären tror att en kulturinstitution kan sätta Rosengård på kartan och främja integration. Kulturen kan bli ett ankare för Rosengårds unika kultur och stärka kopplingen till identitet vilket enligt Kavaratzis och Hatch (2013, 75) skulle kunna förhindra en alienering av platsen för dagens invånare, även om det potentiellt inte är avsikten med kultursatsningen.

Konstnären säger att fler och fler andra konstnärer har bosatt sig i Rosengård på sistone tack vare billig hyra för lokaler och bostäder. Skådespelaren anser dock inte att Malmö är en särskilt attraktiv stad för kulturarbetare eftersom det fria kulturlivet är för litet och att det inte får tillräckliga resurser vilket tvingar en till institutionsvärlden som har hård konkurrens eller till andra städer. Även fast det är vanligt att industriområden i Europa (såsom Bilbao, Glasgow och Manchester) använder kreativa strategier för att förnya de

regionala ekonomierna är det få städer lyckas använda sig av en kulturell ekonomisk sektor som relevant utvecklingsstrategi (Krätke, 2011, 143). Malmö kan därför vara för litet för att förlita sig på kultursektorn som ekonomisk generator utan bör istället använda de kulturella insatserna för att främja sociala åtgärder.

7.6 Upplopp som en demokratisk handling

I diskursanalys 2 framkom det att Malmö stad hade som avsikt att öka medborgarinflytandet, men att dessa försök har misslyckats eller rent av bara varit ett spel för gallerierna. I Husby blev bland annat känslan av maktlöshet för renoveringar i området startskottet för upplopp (Dikeç, 2013). I diskursanalys 1 beskrevs det hur beslutfattare snarare planerar åt invånarna än för dem. Även intervjupersonerna menar att det inte är de befintliga invånarna som planerna inriktar sig på. Ifrågasättandet av varför man väljer att inrätta olika sorters kulturinslag i området och vem man gör det för blir återkommande frågor hos intervjupersonerna. I diskursanalys 2 framkom det att det inte finns alternativa planer och hur debatten uteblir. Det skapas inte en genuin demokratisk vilja från stadsplaneraktörernas sida. Denna brist på demokrati samt att planerna inte är för de befintliga invånarna kan leda till frustration och besvikelse. Det kan till och med ske en alienation och bortträngning av invånare som bott i området länge ifall det förekommer planering utan hänsyn till ett områdes identitet (Florida, 2017, 58). Detta styrks av skådespelaren som tror att beslutfattare vill locka en övre medelklass-grupp genom att renovera och förändra området, vilket enligt honom skulle leda till att områdets nuvarande karaktär skulle försvinna. Holloway och Hubbard (2001, 96) menar att när invånare har starka känslor för en plats och när detta inte respekteras eller att invånarna inte känner att de har rätt att vistas i sitt område kan spänningar blossa upp eller rent av en önskan att försvara sin plats.

Marginaliserade grupper har få ställen där de har möjlighet att forma platsen utefter sina värderingar (Holloway och Hubbard, 2001, 178). Då intervjupersonerna inte tror att planerna riktar sig till invånarna och att beslutfattare går in och vill förändra en av de sista platserna i staden där marginaliserade grupper kan skapa tillhörighet och samband ter det sig inte allt för konstigt att frustrationen över maktlösheten leder till upplopp. Förutom de sanktionerade sätten att delta räknar Fainstein (2010, 182) protester som en väsentlig del i strävan efter rättvisa beslut samt menar att myndigheter blir mer mottagliga för allmänhetens intressen ifall det kommer påtryckningar underifrån.

Det har framkommit av diskursanalysen att Malmö Stad vill skapa trygghet samt locka investerare och nya medborgare till området. I liknande områden har upplopp uppstått ur maktlösheten. Att beslutfattare vill bryta segregationen är naturligtvis positivt men det

kan finnas en annan sida av myntet, förutom de bakomliggande ekonomiska och sociala orsakerna till segregation ter det inte sig konstigt att människor från andra etniciteter söker sig till gelikar för att få känna säkerhet och tillhörighet (Holloway och Hubbard, 2001, 111). Detta är en sak som styrks av intervjupersonerna som menar på att det finns en speciell social anda, tillit och en gemenskap i området. Rosengård kan därför vara en trygg plats för de som söker ett sådant kulturellt samband och tillhörighet, varpå projekt som exempelvis vår intervjuade konstnärs markanläggningsprojekt kan vara viktiga i att skapa samband och minska känslan av att utomstående kommer in i området och bara förändrar.

8. Avslutande reflektioner

I den nyliberala planeringen använder sig städer av en kulturell strategi för att skapa förnyelse och i längden generera ekonomisk tillväxt (Markley och Sharma, 2016; Markusen och Gadwa, 2010). Det har funnits en diskrepans mellan våra intervjupersoner och den genomförda diskursanalysen om vad den kreativa strategin ska leda till, för vem man vill planera för samt om hur imagen i området är idag. Det blir viktigt att poängtera att man inte kan dra några direkta slutsatser av denna studie. Även fast en helst skall vara bortkopplat från tolkningar och värderingar i analysen blir det svårt att detta inte händer i vår diskursanalys. Vi har tolkat utefter den forskning som finns och försökt att på ett objektivt sätt få fram Malmö stads syn på det framtida området i Rosengård. De intervjupersoner vi har haft kan inte heller ge en helhetssyn för alla kulturarbetare utan kan främst prata utifrån sina egna tankar från sin yrkesgrupp och sina egna erfarenheter av området. Trots detta har det uppdragats en diskrepans mellan de kulturarbetare som har intervjuats och den diskursanalys som har genomförts.

8.1 Vem planerar man för?

Vem man planerar för är ett genomgående tema i denna studie. Underliggande till frågeställningen blir varför man planerar på ett visst sätt och varför man vill använda sig av kultur som ett verktyg. Trots viss positivitet från intervjupersonerna om att området ska förnyas finns det en underliggande orolighet att detta inte görs för de befintliga invånarnas skull.

Den förändrade imagen är, enligt en av intervjupersonerna, för att framhäva den imagen Rosengård bör ha (enligt beslutfattare) snarare än den som faktiskt finns. Det uppkommer även kritik om att det som görs i tron att vara i rådande imageideal blir vad Fainstein (2010) kallar en blek och felaktig avbild av den verkliga imagen. Malmö stad försöker förbättra hela stadens image genom att förändra Rosengård och de gör det genom att bygga på den redan existerande dåliga imagen och den stigmatisering som Rosengård har. Malmö stad använder sig av ett narrativ som gör gällande att Rosengård är en otrygg plats utan framtidsutsikter och att det endast är de aktuella planerna som kan rädda Rosengård. Att de aktuella planerna ställs utan alternativa planer leder till att demokratiska diskussioner och politiskt motstånd åsidosätts. Att Malmö stad i mångt och mycket riktar sig till de befintliga invånarna i Rosengård i diverse dokument och hemsidor kan ses som ett försök att få med invånarna in i narrativet att Rosengård är en farlig plats och är i behov av förändring. Möllerström (2011) menar att en diskurs sanning är beroende på vilket perspektiv man intar samt vem man frågar, att därför få med invånarna i Malmö stads

narrativ att planerna är för områdets bästa kan Malmö stad lösa dilemmat att man har negligerat behovet av politisk diskussion.

Det beslutsfattare gör är att de försöker ändra Rosengårds image utifrån vilket som sagts tidigare kan skapa en felaktig bild samt att det alienera invånarna från platsen. Det är en viktig poäng att understryka att vem man planerar för är viktigt. Människor är starkt kopplade till platser, det är deras hem och de känner en stark tillhörighet till dem. Om invånare därför känner att planerna inte är för deras skull eller att andra människor kommer in och förändrar platsen kan det skapa en klyfta mellan de existerande och nya invånarna, speciellt när det handlar om en plats där marginaliserade grupper faktiskt har kunnat förändra och sätta sin prägel på området. Det Malmö stad verkar vilja göra är att föra över de existerande invånarna i Rosengård till sitt narrativ och sin syn, då de vet stadens behov av investeringar och hur en negativ mediabild, som Möllerström (2011) beskriver, kan leda till att investeringar uteblir. I en allt för aktiv medborgardialog skulle troligtvis invånarna uttrycka en väldigt positiv bild av Rosengård, som en kompensation för den ensidigt negativa, och det skulle vara svårt att få igenom större byggnadsprojekt för att få bukt med den negativa mediabild som omsluter Rosengård. Den positiva syn som invånarna uttrycker är inte felaktig, men den är subjektiv, och vad Malmö stad behöver är att förändra imagen för hela stadens skull. Detta kan ske på bekostnad av det demokratiska inflytandet ifrån medborgare.

Det finns dock en risk med att alltför lättvindigt försumma den demokratiska processen då invånare som sagt skapar en stark samhörighet till sin plats, och även med att förändra ett område utan koppling till dess image vilket riskerar leda till att människor inte känner igen sitt område och flyttar, eller i värsta fall, att ilska blossar upp och invånarna bestämmer sig att försvara sin plats (Florida, 2017; Holloway och Hubbard, 2001). Genom medborgarinflytande skulle detta samband uppdagas och planeringen skulle undvika att exkludera människor. Om man helt förbiser människors syn på området och förändrar in på grunden kan det leda till att människor väljer att ta till en sista utväg för sin demokratiska rätt, upplopp.

8.2 Kultur som strategi för att bryta mentala barriärer

Diskrepansen mellan våra intervjupersoner och stadsplanerare har handlat om vem man planerar för men också vilket resultat den kulturella strategin ska resultera i. Den kulturella strategin som utförs är bortom invånarnas önskemål. Det finns en styrka i den kulturella strategin vilket har framkommit i denna studie; att en kulturell strategi kan användas för att bryta fysiska och mentala barriärer och skapa interaktion mellan stadsdelar. Att bryta barriärer är även en av Malmös målsättning för sin planering av

området. Dock uppkommer frågan varför segregationen ska brytas. Ur invånares perspektiv vill man troligen bryta segregationen för invånares skull och för att öka deras möjligheter på bostad- och arbetsmarknaden. Det finns dock en annan sida där viljan att bryta segregation handlar mer om att förbättra bilden för att locka attraktiva medborgare (som den kreativa klassen) samt att locka investerare och företag. Avsikten att bryta barriärer och segregation kan vara för att locka det som gynnar den ekonomiska tillväxten, oavsett ifall detta resulterar i en gentrifieringsprocess. I denna process förvandlas allt till handelsvaror. Konst, kulturella resurser och till och med tolerans är handelsvaror som kan konkurrera på marknaden. Trots att området idag (som enligt skådespelaren) är en unik del i Malmö kan den kulturella strategin slutligen leda till att platsen blir allt för homogen och den unika kulturen som en gång var lockande försvinner.

Den kulturella strategin kan dock användas på ett annat sätt. Konstnären menar att ett konstmuseum kan skapa integration mellan stadsdelar och att detta skulle skapa möten mellan etniska svenskar och utlänningar. En kultursatsning skulle därför kunna användas som en demolering av mentala barriärer, skapa tolerans och ett öppet klimat samtidigt som en gentrifieringsprocess undviks - förutsatt att den sker på rätt sätt. Det stadsplanerare kan lära sig är att nyckeln till att lyckas med detta är att hitta en kulturyttring och ett format som verkligen engagerar den heterogena gruppen invånare och samtidigt lockar utomstående "på de befintligas villkor".

Det finns en oro hos våra intervjupersoner att byggnadsprojektet är riktat till en välbärgad klass och att detta ska leda till gentrifiering och bortträngning. De spektakulära planerna som finns med kulturcentrum, bostäder och handel kommer troligen skapa en attraktiv stadsdel och detta går i linje med Florida (2017) som skriver att offentliga aktörer påskyndar gentrifiering genom att skapa förutsättningar för det. Det är en rimlig oro att invånare kan riskera att förlora sina hem på grund utav höjda hyror och att områdets unika karaktärsdrag kan bli mer generiska. Det blir Malmö stads uppgift som en snabbt växande stad i befolkningsantal att förbereda sig för de många krav om att minska de ökande klyftorna i samhället och att ta itu med möjliga gentrifieringsprocesser som kan uppstå. Den kulturella strategin kan både vara ett verktyg för att skapa en bättre integration i staden men den kan också riskera att bli ett verktyg som tränger undan människor och förstör de positiva karaktärsdrag som en gång gjorde området unikt - med andra ord, segregation.

8.3 Den subjektiva bilden

De personer vi har intervjuat har känt att det finns en överdriven stigmatisering av området medan det i diskursanalysen framgick hur Malmö stad reproducerade den negativa bilden

(om än passivt). Det narrativa Malmö stad förmedlar gör gällande att området idag är otryggt och att detta behöver åtgärdas. Våra intervjupersoner var motstridiga för detta men det är tänkbart att de vill kompensera för den negativa bild som allmänheten har om Rosengård. Det finns dock en annan förklaringsmodell som menar att platser är ambivalenta och image är subjektiv beroende på vem man frågar. Denna subjektiva känsla skapar svårigheter i hur man löser den upplevda otryggheten som i vissa fall kan framkallas av okända människor (Holloway och Hubbard, 2001). Folk utanför normen kan anses mer skrämmande och ett område som Rosengård med invånare utanför majoritetssamhället kan därför verka vara otryggt för alla som inte är en del av området (vilket alla våra intervjupersoner har varit eller fortfarande är). En plats kan skapa tillhörighet och trygghet för vissa men rädsla för andra. Detta illustreras med forskarens exempel på hans kollega som absolut inte vågade vistas i Rosengård, och andra exempel på hur många Rosengårdsbor är stolta och älskar sin stadsdel och inte skulle byta ut den mot någon annan. Det kan vara detta som är förklaringen till varför man väljer att bryta segregationen i Rosengård och inte i t.ex. Limhamn som kan anses vara minst lika segregerat. Rädslan för främlingar kan alltså vara en förklarande faktor till den dåliga, farliga image som Malmö har för många utomstående. Att bryta segregationen handlar alltså inte enbart om att förändra Rosengård utan att även integrera andra delar såsom t.ex. Limhamn. Man bör även vända på narrativet att Rosengård är farligt till att Rosengård är en trygg plats för de invånare som söker efter gelikar och samhörighet i samhället och områdets unika kultur erbjuder detta. Det kan därför vara svårt eller till och med oklokt att försöka ändra en image med hjälp av ett narrativ utifrån eftersom synen på ett område är så pass subjektivt. Det är en lärdom som kan tillämpas på åtskilliga stadsdelar och stadsbyggnadsprojekt i hela Sverige och världen.

Det har i denna studie uppvisats motstridigheter mellan intervjupersonerna och stadsplanerarekaraktörerna. Även kvaliteter i området som både hyllas av intervjupersonerna och stadsplanerarekaraktörerna (som den etniska mångfalden och entreprenörskap m.m.) har skapat motstridigheter. Det ligger i den nyliberala andan att en stad vill locka entreprenörskap och trots att denna finns i området verkar det inte vara detta sorts entreprenörskap Malmö stad söker i första hand. Intervjupersonerna har framhållit entreprenörer i serviceklassen som något mycket positivt för området men de är inte lika attraktiva för Malmö stad. En av intervjupersonerna menar att man inte behöver locka en kreativ klass till området, för det redan finns en kreativ entreprenörsanda hos de befintliga invånarna. Otaliga kommuner i Sverige har grupper med samma bakgrund som dessa, alltså människor i yrkesverksam ålder främst från Mellanöstern som antingen har utbildning eller annan erfarenhet, men vars samhällsekonomiska potential inte utnyttjas

till fullo. Mindre kommuner som tog emot många asylsökare under flyktingkrisen, och som i ärlighetens namn aldrig kommer lyckas locka till sig någon större mängd "Västra Hamnen-folk" och IT-entreprenörer kan nog tjäna mycket på att tänka i nya banor kring hur man kan *kreativisera* sin befolkning. Även detta ingår under subjektivitet och vad man vill ha för utfall med området i framtiden. Det är den stora skillnaden som har uppkommit i denna studie, vad det nya området ska resultera i.

Det kanske inte är konstigt att stadsplaneraraktörer väljer att förmedla sin strategi och sin planering som den enda möjligheten att skapa trygghet och en god image i området. Man försöker sälja sin planering både för de etablerade invånarna samt för potentiella invånare. Att trygghet och image är subjektivt tas inte upp. Att erkänna en annan sida i området borde inte ses som något dåligt utan som en nyanserad planering. Att både kunna hantera upplevd otrygghet samt att skapa en miljö som fortsätter att ge den tillhörighet som kan skapa trygghet borde båda tas upp och utvecklas. På så sätt kan man i framtiden skapa ett område som mer människor kan kalla hem.

8.4 Skillnaden mellan kulturarbetarna och stadsplaneraraktörerna

Malmö vill bryta segregation, skapa trygghet och gynna ekonomisk tillväxt. Intervjupersonerna har genomgående ställt frågan; "för vem gör man detta?". I områden som liknar Rosengård har den maktlösheten invånarna känt när området förändrats lett till upplopp, som ett sista försök till upprättelse.

En kulturell strategi kan användas för att skapa förnyelse men också för att skapa ett samband till området för invånarna. Det har i denna studie framkommit en diskrepans mellan intervjupersoner och beslutfattare om varför man gör på ett visst sätt. Denna skillnad är vad man vill ha för utfall i slutändan. Våra intervjupersoner har alla en stark koppling till området och vill det bästa för både områdets framtid och för dess existerande invånare. De har ställt sig kritiska till vissa delar av planeringen men positiva till det som kan utveckla stadsdelen. Det blir dock viktigt att poängtera att stadsplaneraraktörer har kunskap och planerar för hela stadens bästa och att våra intervjupersoner saknar kunskap inom detta ämne. Trots detta är deras syn på området, både som kulturarbetare men också som medborgare, viktigt att ta i beaktning för att kunna skapa en så god planering som möjligt.

En annan betydelsefull reflektion, utifrån det kritiska perspektiv som intagits i studien, är att vi aldrig säkert kan veta stadsplaneraraktörernas avsikter utan endast försöka uttolka dem utifrån resultatet som produceras. Det kan alltså vara så att stadsplaneraraktörerna i sig visst har en vilja att planera för de befintliga invånarnas bästa och dessutom är medvetna om den problematik och de perspektiv som tagits upp i studien, men att de

förhindras av större samhällsstrukturer såsom marknadskrafterna. Marknadskrafterna kan exempelvis göra att stora samhällsinvesteringar endast blir möjliga med stor hjälp av – och gentjänst till – den privata sektorn, att avkall måste göras på vissa sociala och kulturella samhällsmål för att uppnå vissa andra helt enkelt. Exempelvis kan en stadsplanerare ställas inför dilemman att bidra till en gentrifieringsprocess med tillhörande negativa sociala konsekvenser emedan det är enda sättet att bygga de bostäder som det finns stort behov av och på så vis åsamka sin stad de positiva sociala effekter som dessa tillför. Även den tilltagande konkurrensen emellan städer kan faktiskt beskrivas som en orättvis samhällsstruktur som kan försvåra för stadsplanerare. Vad händer exempelvis om man inte samarbetar med en viss privat aktör i ett visst utbyggnadsområde för att man anser att de sociala värdena påverkas för negativt? Väljer företaget istället att rikta blicken till grannkommunen, eller vilket i allra högsta grad kan vara aktuellt i just Malmö - grannlandet?

En kreativ strategi kan locka nya attraktiva invånare och investerare för att skapa ekonomisk tillväxt men den kan också användas som ett sätt att förnya ett område på ett sätt som kan minska möjliga gentrifieringsprocesser. Våra intervjupersoner var positiva till vissa delar av kulturella inslag som gynnade sociala åtgärder men negativa till de insatser som inte var till för de existerande invånarna. Skillnaden i hur kulturarbetarna upplever området blir vital då Rosengård enligt dem inte är ett farligt område där det saknas möjligheter till utveckling. För dem är det en stadsdel med unik kultur och något som är värt att bevara. De känner alla att Rosengård förtjänar en upprustning, men för invånarnas skull och inte bara för den ekonomiska tillväxten. Med rätt form av kulturell strategi kan man kanske förnya området utan att tränga bort de existerande invånarna och skapa ett område som man med stolthet kan säga att man tillhör och inte längre behöva tillägga *"tag med er kniv"* som ett ursäktande skämt för Rosengårds dåliga image.

Källförteckning

Beaten, G. 2012. Normalising Neoliberal Planning: The Case of Malmö, Sweden. I Tasan-Kok, Tuna och Baeten, Guy (red.). *Contradictions of neoliberal planning cities, policies, and politics*. Dordrecht: Springer Netherlands, 21–42.

Beaten, G., Brunnström, P., Dahlstedt, M., Grundström, K., Gustafsson, J., Gutzon Larsen, H., Herbert, M., Holgersen, S., Listerborn, C., Lund Hansen, A., Molina, I., Mulinari, P., Olsson, L., Omstedt, M., Persdotter, M., Pull, E., Tahvilzadeh, N. och Thörn, C. 2016a. Debattinlägg: ”Att ett projekt som Culture Casbah skulle bryta segregationen finns det inte mycket som stödjer.”. *Sydsvenskan*. 15 november.
<https://www.sydsvenskan.se/2016-11-15/att-ett-projekt-som-culture-casbah-skulle-bryta-segregationen-finns-det-inte-mycket-som-stodjer> (Hämtad 2019-07-29)

Baeten, G., Westin, S., Pull, E., och Molina, I. 2016b. Pressure and violence: Housing renovation and displacement in Sweden. *Environment and planning* 49 (3). 631–651.

Cambridge Dictionary. 2019. *Image*. Cambridge University Press.
<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/image> (Hämtad 2019-08-04).

Dikeç, M. 2017. *Urban rage: the revolt of the excluded*. New Haven: Yale University Press

Fainstein, S. S. 2010. *The just city*. Ithaca: Cornell University Press

Fejes, A., och Thornberg, R. 2015. *Handbok i kvalitativ analys*. 2. uppl. Stockholm: Liber

Florida, R. L. 2005. *Cities and the creative class*. New York: Routledge

Florida, R. L. 2014. *The rise of the creative class: revisited*. New York: Basic Books

Florida, R. L. 2017. *The new urban crisis: how our cities are increasing inequality, deepening segregation, and failing the middle class-- and what we can do about it*. New York: Basic Books

Holloway, L., och Hubbard, P. 2001. *People and place: the extraordinary geographies of everyday life*. Harlow: Prentice Hall

Jonsson, M., 2012. Umeå en av EU:s snabbast växande städer. Sveriges radio. 14 maj.
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=109ochartikel=5106070> (Hämtad 2019-08-07)

Kavaratzis, M. och Hatch, M. J. 2013. The dynamics of place brands: An identity-based approach to place branding theory. *Marketing Theory* 13 (1): 69–86

Krätke, S. 2010. 'Creative Cities' and the Rise of the Dealer Class: A Critique of Richard Florida's Approach to Urban Theory. *International Journal of Urban and Regional Research*. 34 (4): 835–53

Krätke, S. 2011. The New Urban Growth Ideology of "Creative Cities". I Brenner, N, Marcuse, P, och Mayer, M (red.). *Cities for People, Not for Profit: Critical Urban Theory and the Right to the City*. New York: Routledge, 138–149.

Kvale, S., och Brinkmann, S. 2014. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur

Listerborn, C. 2017. The flagship concept of the '4th urban environment'. *Branding and visioning in Malmö, Sweden, Planning Theory och Practice* 18 (1): 11-33.

Lundgaard och Tranberg arkitekter A/S. 2018. *Culture Casbah*. Lundgaard och Tranberg arkitekter A/S. <http://www.ltakitekter.dk/culture-casbah?rq=culture%20casbah> (Hämtad 2019-07-29)

Malmö stad. 2015. *Törnrosen och del av Örtagården PP6044, Planprogram*. Hämtad 2019-07-29 från: <https://malmo.se/Service/Bygga-och-bo/Detailplaner/Planprogram/Pp-6044-Tornrosen-och-del-av-Ortagarden.html>

Malmö stad. 2017. *Rapport för Amiralstaden idéverkstad*. Hämtad 2019-07-29 från: <https://malmo.se/Service/Var-stad-och-var-omgivning/Stadsplanering--strategier/Utvecklingsomraden/Amiralstaden/Samlade-skrifter-om-Amiralstaden.html>

Malmö stad. 2018. *Amiralstaden - Mål och värden*. Hämtad 2019-07-29 från: <https://malmo.se/Service/Var-stad-och-var-omgivning/Stadsplanering--strategier/Utvecklingsomraden/Amiralstaden/Samlade-skrifter-om-Amiralstaden.html>

Malmö stad. 2017–2019. *Amiralstaden. Hållbar stad*. <https://hallbarstad.se/amiralstaden/> (Hämtad 2019-08-05)

Malmö stad. 2019. *Om Amiralstaden*. Malmö stad. <https://malmo.se/Service/Var-stad-och-var-omgivning/Stadsplanering--strategier/Utvecklingsomraden/Amiralstaden/Om-Amiralstaden.html> (Hämtad 2019-08-05)

Markley, S., och Sharma, M. 2016. Keeping Knoxville Scruffy?: Urban Entrepreneurialism, Creativity, and Gentrification down the Urban Hierarchy. *Southeastern Geographer* 56 (4): 384–408

Markusen, A. och Gadwa, A. 2010. Arts and Culture in Urban or Regional Planning: A Review and Research Agenda. *Journal of Planning Education and Research* 29 (3): 379–391

Molina, I. 2005. Miljonprogrammet och förortens rasifiering. I Broms Wessel, O., Tunström, M., och Bradley, K., (red.). *Bor vi i samma stad?: om stadsutveckling, mångfald och rättvisa*. Stockholm: Pocky

Möllerström, V. 2011. *Malmö omvandling: från arbetarstad till kunskapsstad. En diskursanalytisk studie av Malmö förnyelse*. Diss., Lund universitet

Peck, J. 2005. Struggling with the creative class. *International Journal of Urban and Regional Research* 29 (4): 740–770.

Rienecker, L., och Stray Jørgensen, P. 2018. *Att skriva en bra uppsats*. 4. uppl. Stockholm: Liber

Rosengårds fastigheter. (Utan årtal). *Rosengårds fastigheter*. Rosengårds fastigheter.
<http://www.rosengardfastigheter.se/> (hämtat 2019-08-05)

Stigendal, M. 2007. *Allt som inte flyter. Fosies potentialer – Malmö problem*. Malmö: MAPIUS 1/Malmö högskolas publikationer i urbana studier.

Svensson, P. 2019. *Diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur

Westerberg, O., 2019. Malmö växer snabbast av Sveriges storstäder. *Sydsvenskan*. 27 juni.

<https://www.sydsvenskan.se/2019-06-27/ingen-svensk-storstad-vaxer-snabbare-an-malmo> (Hämtad 2019-08-07)

Winther Jørgensen, M., och Phillips, L. 2000. *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur

Arbetsfördelning

Joel har haft huvudansvar för abstract, teoridel, diskursanalys 2 samt diskussionsdel.

Ludvig har istället haft ansvar för inledning, resultat och diskursanalys 1.

Vi har tillsammans arbetat fram vår metoddel samt vår analys. Vi har båda rättat och bearbetat texten för att få den enhetlig.